

การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

วิทยานิพนธ์

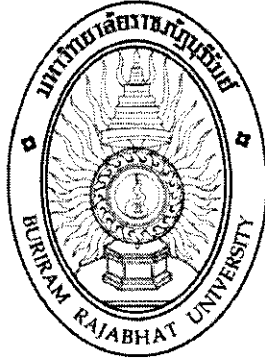
ของ

ชญลักษณ์ ประทุมสินธุ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มกราคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

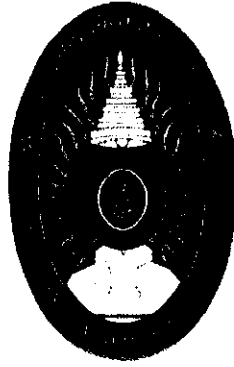
**MANAGEMENT OF PROMOTING STUDENT-CENTERED INSTRUCTION
APPROACH IN SCHOOLS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

Tanyalak Pratoomsin

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

January 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางรัชฎลักข์ณ์ ประทุมสินธุ์
 เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

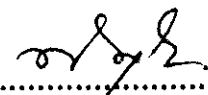

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

 กรรมการ
 (ดร.สิทธิชัย ดีสัน)
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

 กรรมการ
 (ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช)
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

 กรรมการ
 (ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

 (ดร.พัชนี กุลทานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่ 25 ม.ค. 2551

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 25 ม.ค. 2551

ชื่อเรื่อง	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3	
ผู้วิจัย	รัชฎ์ลักษณ์ ประทุมสินธุ์	
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.สิทธิชัย คีลัน	ที่ปรึกษาหลัก
	ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช	ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน และครู จำนวน 341 คน รวม 481 คน ได้มาจากการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .779 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้านตามวิธีการของเซฟเฟ่โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการเตรียมการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดย ภาพรวม และรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านสื่อ การเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ควรจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยและทันสมัยเทคโนโลยี ในการสอน ควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และสื่อประกอบการสอนให้เพียงพอ ควรจัดงบประมาณ สนับสนุนกิจกรรมด้านการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ควรเน้นการเรียนการสอนด้านทักษะและ ประสบการณ์ให้มากขึ้น ควรสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อสื่อเพื่อการศึกษา และนำเทคโนโลยี มาช่วยสอน และควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

TITLE	Management of Promoting Student-centered Instruction Approach in Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3		
AUTHOR	Thanyalak	Prathumsin	
THESIS ADVISORS	Dr. Sitthichai	Deelon	Major advisor
	Dr.Sripen	Poldech	Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2017

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the management of promoting student-centered instruction approach in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 and 2) to compare the opinions of school administrators and teachers in schools under this office, classified by their position, work experience, and school sizes with four aspects: the preparation for learning and teaching, the learning and teaching activities, the learning and teaching media, and the learning assessment and evaluation. There were 481 samples consisting of 140 school administrators and 341 teachers, selected by proportionally stratified random sampling and determined by the schools' size. The instrument used to collect data was a questionnaire with 5-rating scale. Its reliability was 0.779. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis was tested by one way ANOVA, and the significant difference of the average in each aspect was tested by the method of Scheffe' at the .05 statistical levels. The findings of this research were as follows:

1. The results of the management of promoting student-centered instruction approach in schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 3 were overall at the high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at the high level.
2. The comparison of the opinions of school administrators and teachers about the the management of promoting student-centered instruction approach, classified by their position was found that it was not significantly different in overall aspect while it was significantly different in each aspect at 0.1 statistical level except that the preparation of learning and teaching was significantly different at 0.5 statistical level.

3. The comparison of the opinions of school administrators and teachers about the management of promoting student-centered instruction approach, classified by their work experience was found that it was not significantly different in overall and each aspect.

4. The comparison of the opinions of school administrators and teachers about the management of promoting student-centered instruction approach, classified by schools' size was found that it was significantly different in overall and each aspect while it was significantly different in each aspect at 0.1 statistical level except that the learning and teaching media were significantly different at 0.5 statistical level.

5. Other opinions and suggestions of the management of promoting student-centered instruction approach in were as follows: There should be modern and up to date teaching media and sufficient teaching materials and facilities. There should be sufficient budget for the learning and the teaching activities. Moreover, it should focus on more teaching skills and experiences. There should be the support of the budget for educational media purchase. There should be technological assistance for teaching, and it should be measured and evaluated in various ways in all aspects.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.สิทธิชัย คีลัน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายสหรัฐ ศิริเมฆา ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบาระณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 นายจิรยศ จรรัมย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านเย็บสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 นางอัมพร ภักดีหาญ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านเย็บสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและประสานงานในการแจกแบบสอบถาม และได้เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามงานวิจัยและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อชูทรัพย์- คุณแม่วิลาสินี ปิยะรัมย์ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 21 หมู่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และทุกท่าน ที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แค่บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้ และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดการบริหารการศึกษา.....	10
ความหมายของการบริหาร.....	10
ความสำคัญของการบริหาร.....	11
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	11
ความสำคัญของการบริหารการศึกษา.....	12
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	13
ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	14
เทคนิคการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	15
องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	16
บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	23
การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	25
ความหมายของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	25
ความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน.....	26
หลักการพื้นฐานของแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	28
แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	29
การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	32
ด้านการเตรียมการเรียนการสอน.....	33
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	34
ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	40
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้.....	42
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	88
สมมติฐานของการวิจัย.....	88
วิธีดำเนินการวิจัย.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	92
ข้อเสนอแนะ.....	99
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	99
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	100
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	113
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ.....	117
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	123
ภาคผนวก ง แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	125
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	135
ภาคผนวก ฉ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	139
ประวัติย่อของผู้วิจัย	144

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำแนก ตามขนาดโรงเรียน.....	59
4.1 จำนวนและคำร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน.....	68
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน โดยภาพรวม และรายข้อ.....	69
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวม และรายข้อ.....	71
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ.....	73
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวม และรายข้อ.....	75
4.7 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน.....	77
4.8 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.9 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน.....	79
4.10 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	80
4.11 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	81
4.12 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	82
4.13 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	83
4.14 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่.....	84
4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.....	85

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมไทย มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การคมนาคม การสื่อสาร การรับข้อมูล และวิทยาการต่างๆ การขยายของวัฒนธรรม การแข่งขันอย่างรุนแรงทางด้านเศรษฐกิจ และการค้าโลกในระบบการค้าแบบเสรี ด้วยเหตุนี้ทำให้ประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็น โครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับการขยายตัวทางด้านต่างๆ ความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลก ความสามารถที่จะถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านทักษะฝีมือ แรงงาน การเตรียมคนให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุค โลกาภิวัตน์ ล้วนส่งผลให้เกิดความรุนแรงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การศึกษาจึงเป็นหัวใจ ในการพัฒนามนุษย์ อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย

การศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของ ประเทศชาติและสังคม โลกอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาประชากรไทยให้มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น จะต้องใช้ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้สังคมไทย ต้องหันกลับมาทบทวน การศึกษากันใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ การเมืองของประเทศอย่างแท้จริง จึงจะสามารถนำพาบ้านเมืองรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ไปสู่ความก้าวหน้าได้ การศึกษาจะต้องช่วยพัฒนา คน ผู้เรียน ซึ่งเป็น ผลผลิตที่แท้จริงของการศึกษาให้มีศักยภาพ คุณภาพ ประสิทธิภาพ ที่จะพัฒนาตนเองและสังคม ไปสู่ความเจริญและความสำเร็จต่อไป (อรอุมา ผลภักดี. 2558 : 1)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้มีความชัดเจนขึ้นเมื่อกระทรวง ศึกษาธิการ ได้กำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์หลักของการปฏิรูปการศึกษา ต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา คนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ทั้งสถานศึกษาจะต้องพัฒนา กระบวนการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและ

ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 22)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพของตนเอง ลักษณะของกิจกรรมควรสนองต่อ ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญ สถานการณ์ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่โดยคณาจารย์มีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็ม ตามศักยภาพ ส่วนการวัดและประเมินผลควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีทั้งการวัด ด้วยแบบทดสอบและการวัดประเมินตามสภาพจริง (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 2553 : 1)

การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านต่างๆ ตาม ที่ตั้งไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญคือ บุคลากรทางการศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้นำหัวหน้างาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการหรือ เอกชน ย่อมมีหน้าที่ในการบริหารองค์การให้สำเร็จ มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สูงสุด ในบางครั้ง การบริหารงานในองค์การอาจไม่สำเร็จดังที่ตั้งไว้อยู่บ้าง แต่ถ้าผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้นำองค์การหรือ หัวหน้างานมีคุณลักษณะที่ดีอาจได้รับผลงานที่สูงได้ แต่ถ้าคุณลักษณะของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้นำ หรือหัวหน้างาน ไม่ดี แม้การจัดองค์กร จะดี ถูกต้อง มีระบบดีก็ตาม อาจทำให้งานไม่สมบูรณ์ได้ ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ถูกต้อง เหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กร ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ผู้นำหรือหัวหน้างาน เพราะเป็นผู้ตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่ผู้บริหาร ผู้นำหรือ หัวหน้างานควรจะมีประกอบด้วย คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ความรู้ทางวิชาการ และความสามารถในการบริหาร และสิ่งสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็คือบุคลากร ทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : 7)

การบริหารและการจัดการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหาร เป็นตัวจักรสำคัญที่สุดเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์รอบรู้ เป็นที่พึ่งพา ทางวิชาการแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ เช่น ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มี

ความสมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งความรู้ความสามารถเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหาร สอดคล้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีภารกิจหน้าที่โดยตรงที่จะต้องจัดการศึกษาและสนับสนุนให้การปฏิรูปการเรียนรู้บังเกิดผลสำเร็จ ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้นั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 5)

การส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นการกำหนดกิจกรรมของผู้สอนก่อนเริ่มดำเนินการสอน เป็นการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ โดยการกำหนดองค์ประกอบของการสอน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผล แล้วนำไปเขียนแผนการสอน และนำไปปฏิบัติ การศึกษาเป็นหัวใจการพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ทนต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การศึกษาของไทยต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาประชากรไทยให้มีคุณลักษณะดังกล่าว จะต้องใช้การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นการยอมรับกันว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือเป็นผู้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อขั้นสูงขึ้นไป (อรอุมา ผลภักดี. 2558 : 1-2)

แต่ในสภาพปัจจุบันยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 3 ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรครูส่วนหนึ่งยังสอนแบบเดิม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด ได้ปฏิบัติจริงค่อนข้างน้อย สาเหตุของปัญหาที่สำคัญคือ ครูไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนไม่ใช้แผนการเรียนรู้อุในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ขาดการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล และบางส่วนไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การสอน ยังคงสอนตามหนังสือเรียนเท่านั้น จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลายและแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่เป็นระบบ ใช้สื่อการเรียนการสอนน้อย และสื่อไม่มีประสิทธิภาพ นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ส่วนในด้านคุณภาพการศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมา โดยภาพรวมพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการดำเนินงานลดลงทั้งสองระดับชั้น รายวิชาส่วนใหญ่ มีผลการดำเนินการ

ต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งผลการประเมินคุณภาพในปีการศึกษา 2556 ใน 8 รายวิชา คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ ภาพรวมปีการศึกษา 2556 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนประเมินเฉลี่ยร้อยละ 41.94 ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนประเมินเฉลี่ย ร้อยละ 37.65 ด้านการอ่านและการเขียน ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านการเขียนคำ จำแนกได้ ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนบางส่วนยังอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้เรียนบางส่วนอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ผู้เรียนบางส่วนขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และในด้านความสามารถด้านเทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานูรริรัมย์ เขต 3. 2558 : 22-23)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา การบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ได้นำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของ โรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและดำเนินการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3. สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและ ใช้ในการวางแผนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ใน 4 ด้าน ดังนี้ (ทิกนา แจมมณี. 2542 : 23-25)

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3,178 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 216 คน และครู จำนวน 2,962 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์

สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน และครู จำนวน 341 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) อย่างมีสัดส่วน ตามขนาดของโรงเรียน เมื่อได้จำนวนแล้วจึงทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ตำแหน่ง ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่

3.1.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 ปี ขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่

3.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 1- 120 คน

3.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน

3.1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการร่วมกันจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูล จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถสร้างองค์ความรู้ ใ้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในการส่งเสริมการกำหนดกิจกรรมของผู้สอนก่อนเริ่มดำเนินการสอน โดยการประชุมวางแผน กำหนดนโยบาย และการเตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีการส่งเสริม

สนับสนุน อาคารสถานที่ ห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน สื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอและทันสมัย

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน การส่งเสริมการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ด้วยตนเอง ให้กล้าแสดงออก ให้ใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง และฝึกทักษะความคิด ทั้งส่งเสริมให้มีการบูรณาการ ผสมผสานเนื้อหาหรือความรู้ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานและการส่งเสริมสนับสนุน จัดให้มีและใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและนวัตกรรมต่าง ๆ ทั้งสื่อวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อเทคโนโลยี ให้เพียงพอครบถ้วน ทันสมัย ทันเทคโนโลยี มีการส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติในการใช้สื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่ จัดทำ ปรับปรุง แก้ไขสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการส่งเสริม การดำเนินงาน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีการติดตาม ตรวจสอบ นิเทศ แนะนำ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้หลากหลาย ครอบคลุมทุกด้าน และถูกต้องตาม หลักวิชาการ ให้มีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลและการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู กับนักเรียน

2. ตำแหน่ง หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษาแบ่งเป็น

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการแทน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2.2 ครู หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูอยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่การบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งครู หรือระยะเวลาตั้งแต่มีการจ้างให้ดำรงตำแหน่งครูอัตราจ้างจนถึง ปัจจุบัน จำแนกได้ ดังนี้

3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง สภาพทางกายภาพของ โรงเรียนที่กำหนดขนาดตาม จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งขนาดของ สถานศึกษาเป็น 3 ขนาด ดังนี้คือ

- 4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน
- 4.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
- 4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาในพื้นที่ 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนางรอง อำเภอละหานทราย อำเภอหนองกี่ อำเภอปะคำ อำเภอหนองหงส์ อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอโนนดินแดง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. แนวคิดการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหาร
 - 1.3 ความหมายการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2 เทคนิคการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.3 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.4 บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.5 บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.1 ความหมายของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.2 ความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
 - 3.3 หลักการพื้นฐานของแนวคิด “ผู้เรียนเป็นสำคัญ”
 - 3.4 แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 4.1 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน
 - 4.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

5. บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร

การบริหารองค์การเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายการบริหารจะเน้นในเรื่องของการจัดการที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมักจะใช้กับการบริหารงานทุกชนิด ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารไว้ ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2545 : 3) ได้ให้ความหมาย ของการบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

จันทราณี สงวนนาม (2551 : 25) ได้ให้ความหมายการบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคลซึ่งพร้อมด้วยปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ และเทคโนโลยี เพื่อที่จะนำองค์การ ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

อำนาจ ทองโปร่ง (2553 : 9) ได้ให้ความหมาย ของการบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำสิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือผู้บริหารมิใช่เป็นผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนเป็นผลสำเร็จตามจุดหมายที่ผู้บริหารได้ตัดสินใจเลือกแล้ว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2555 : 6) ได้ให้ความหมาย ของการบริหาร หมายถึง การบริหารเป็นภารกิจของผู้บริหารซึ่งครอบคลุมงานทุกด้านขององค์การ

เซอร์เมอร์ฮอร์น. (Zermerhorn. 1996 : 4 ; อ้างถึงใน ปราชญา กล้าผจญ. 2553 : 12) ได้ให้ความหมายการบริหาร หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จได้โดยใช้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำและเป็นกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมกำลัง ความพยายามของสมาชิกในองค์การและใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

สรุปว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคลากร การอำนาจการ และการควบคุมสั่งการ การใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ความสำคัญของการบริหาร

ในบรรดากิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในองค์กรเพื่อช่วยให้งานดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้นเป็นเรื่องของการบริหารหรือการจัดการในองค์กรซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบ และทำให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะไม่สามารถบริหารได้ดีพร้อมสมความมุ่งหมายขององค์กรหากไม่มีความเข้าใจในหน้าที่การงานไม่มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัตินั้น ๆ อย่างจริงจัง ความสำคัญของการบริหารนั้นได้มีผู้ให้ความสำคัญไว้ ตามแนวความคิดของแต่ละคน ดังนี้

พณีส หันนาคินทร์ (2542 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ว่า ในการดำเนินกิจการใดก็ตามจะดำเนินไปด้วยดีต้องมีผู้ที่กระทำไปให้ถึงเป้าหมายโดยถูกต้องรวดเร็ว เปรียบเสมือนการเดินทางก็จะต้องมีคนคอยดูแลองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เรือเคลื่อนไปได้ การบริหารจัดการในองค์กรจะขับเคลื่อนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างแท้จริงได้ ต้องมีการบริหารจัดการให้งานมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนในองค์ประกอบของกระบวนการบริหารหน่วยงานหรือองค์กร ที่สำคัญต้องมีสิ่งต่อไปนี้มาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ซึ่งได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การควบคุม (Controlling) เป็นต้น ในทางปฏิบัติหน้าที่บางอย่างต้องใช้ศิลปะเข้าช่วยมาก จึงจะทำให้บรรลุผลสำเร็จตามความต้องการได้

สมยศ นาวิกาน (2544 : 21) กล่าวถึงความสำคัญว่า การบริหารเป็นวิชาชีพ เพราะนักวิชาชีพต้องตัดสินใจบนพื้นฐานของหลักการทั่วไป วิชาการบริหาร และโปรแกรมการฝึกอบรมที่มีอยู่ชี้ให้เห็นว่าต้องมีหลักการบริหารที่ไว้วางใจได้ โดยประสบความสำเร็จใน มาตรฐานของผลการปฏิบัติงานที่เป็น เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

สรุป การบริหารเป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์กันของบุคคลในการปฏิบัติงานในองค์กร กระบวนการบริหารส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสังคมทั่ว ๆ ไป เนื่องจากการแสดงความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลที่ปฏิบัติงานกับผู้บริหารในฐานะผู้รับผิดชอบแนะนำ ชี้แจง สั่งการ และควบคุมให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ความหมายการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงการบริหารงานสถานศึกษา ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 158) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการในการวางแผน การจัดระบบงานตลอดจนเร่งรัดควบคุม และกำกับต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานทั้งหมดมุ่งไปสู่จุดหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 4) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (2552 : ออนไลน์) การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่การให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคม ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สมพิศ โห้งาม (2553 : 41) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันดำเนินการจัดการศึกษาในองค์กรสถานศึกษาให้สำเร็จลุล่วงตามข้อกำหนดของสถานศึกษา กล่าวคือบรรดวัตถุประสงค์ครบถ้วนทั้งด้านคุณภาพ ศักยภาพ และประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

สรุปได้ดังนี้ การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดบริการทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรในการบริหาร เช่น บุคลากร นักเรียน การสอน หลักสูตร งบประมาณ สื่อการสอน เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามจุดหมายที่สถานศึกษากำหนด

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

มีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไว้ ดังนี้

ปราชญา กล้าผจญ (2553 : 12) กล่าวถึงความสำคัญว่า ในการบริหารการศึกษานั้น จะต้องมีการวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมเข้ามาเกี่ยวข้อง แล้วงานจึงจะดำเนินไปได้ อย่างราบรื่นเรียบร้อย และกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดเสมอ

สมพิศ โห้งาม (2553 : 77) กล่าวถึงความสำคัญว่า ด้วยเหตุที่งานวิชาการเป็นงานหลัก จึงเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนา

หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators, 1955 : 17) ได้เสนอกระบวนการบริหารการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. การวางแผน เป็นความพยายามที่จะปฏิบัติงาน ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการจึงได้ กำหนดงานที่จะต้องทำ วิธีที่จะทำ และจุดมุ่งหมายของการทำงานแต่ละอย่างไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร
2. การจัดสรรทรัพยากร โดยมีการจัดแบ่งทรัพยากรมนุษย์และมีใช้มนุษย์ให้เป็นสัดส่วน
3. การเสริมกำลังบำรุง หมายถึงการบำรุงขวัญ กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ
4. การประสานงาน หมายถึง การจัดให้มีผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยพบปะปรึกษาหารือ เพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น หรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่น และเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก
5. การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผล การปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาทางแก้ไขทุกระยะ และประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นว่าตรงกับแผนที่วางไว้หรือไม่ นับได้ว่าเป็นการสะดวกที่จะได้วางแผนใหม่เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นเรื่องสำคัญของประเทศ การให้ความรู้แก่เยาวชน เป็นหน้าที่สำคัญของครูอาจารย์ เมื่อได้เป็นผู้บริหารการศึกษาเปรียบได้กับการเป็นผู้อำนวยการ เพลงของวงดนตรี ต้องรู้จังหวะจะ โคลนของเพลง รู้จักเครื่องดนตรีทุกชนิด และสามารถเล่นเครื่องดนตรีบางชนิดได้ แต่ตามหน้าที่ที่กำหนดให้คราวนี้คือ ให้เป็นนายวงดนตรี ต้องเล่นให้ถูกบทบาทด้วย การบริหารการศึกษา จึงมีความสำคัญ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์อย่างหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคนและพัฒนาประเทศต่อไป

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นหัวใจของการปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนเพื่อรู้ ทำได้ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อศักยภาพและคุณภาพของชีวิตและสังคม

ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เศษะคุปต์ (2550 : 89) ให้ความหมาย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอนหลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี

มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2551 : 4) ให้ความหมาย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ หรือทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเองได้ โดยผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธมาศ (2555 : 28) ให้ความหมาย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้า ลงมือปฏิบัติและสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนการสอนออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองมากที่สุด โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีระบบขั้นตอน ซึ่งครูเป็นผู้แนะนำ ส่งเสริม และเพิ่มเติมความรู้แก่ผู้เรียนในสิ่งที่ถูกต้อง โดยมีความเหมาะสมของเนื้อหาและผู้เรียน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2555 : 270) ให้ความหมาย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมมากที่สุดด้วยความมุ่งมั่นที่จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยมีปฏิสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมกับผู้สอน และผู้เรียนด้วยกันเพื่อพัฒนากาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในบริบทที่มีอยู่และเกิดขึ้นตามสภาพจริง และพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ วางแผน และตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะช่วยทำให้คุณภาพของชีวิตดีขึ้น

ทิสนา แคมมณี (2545 : 121 ; อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2558 : 6) ให้ความหมาย การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างเต็มตัว ทั้งทางกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีบทบาทดังกล่าวมากกว่าผู้สอน

สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการให้ผู้เรียน สร้างความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน และมีคุณสมบัติตาม เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ครูจะพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์ กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และ นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ดังนั้น มีเทคนิควิธีการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ครูอาจารย์ควรจะต้องรู้และทำความเข้าใจ ดังนี้ (มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2558 : 17)

1. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ครูอาจารย์ ควรมี บทบาทหน้าที่ในการจัดเทคนิคในการจัดประสบการณ์เพื่อนำเสนอข้อมูลใหม่ เทคนิคการใช้คำถาม ให้คิดหรือลงมือปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยงความรู้ ข้อมูลในสมอง และยังมีบทบาทช่วยให้ผู้เรียนได้ จัดระบบระเบียบของข้อมูลเพื่อจำได้ง่าย และนำมาใช้งานได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้นว่า เทคนิคในการ จัดประสบการณ์เพื่อนำเสนอข้อมูลใหม่ เทคนิคการใช้คำถามให้คิดหรือลงมือปฏิบัติเพื่อเชื่อมโยง ความรู้ข้อมูลในสมอง และเทคนิคในการจัดระบบข้อมูลความรู้

2. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับคนอื่น เป็นวิชาชีพที่ครู อาจารย์จะต้องกำกับดูแลให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกกลุ่มทุกคนได้มีบทบาทในการทำงาน และเรียนรู้ ร่วมกัน (Cooperative learning)

3. เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ครูอาจารย์ควรจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในลักษณะต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มี ความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสามารถเฉพาะที่ผู้เรียนแต่ละคน มีความแตกต่างกัน นอกจากการใช้เทคนิคการออกคำสั่ง ให้ผู้เรียนแสดงการทำงานในลักษณะต่าง ๆ แล้วครูอาจใช้ วิธีการสอนบางวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้เช่นกัน เช่น วิธี สอนโดยให้จัดนิทรรศการ และการสอนโดยใช้โครงงาน โดยครูเป็นผู้กำกับควบคุมให้ผู้เรียนทุก คนได้ร่วมกันวางแผน ดำเนินการตามแผน และร่วมกันสรุปผลงาน ผู้เรียนแต่ละคนจะได้เลือกและ แสดงความสามารถที่ตนเองถนัด เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

สรุป เทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียน การสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้

ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ครูจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ได้อย่างไรนั้น ครูต้องเข้าใจเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อสอดคล้องกับข้อมูลที่เป็นความเข้าใจเบื้องต้นในสามประเด็นดังกล่าว

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ) ที่ 2 พ.ศ. 2545 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (งานวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม. 2553 : 10-13)

1. การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบการพัฒนาทั้งระบบของมหาวิทยาลัย หมายถึงการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาทั้งระบบของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย

1.1 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มีจุดเน้นการคุณภาพบัณฑิตอย่างชัดเจน

1.2 การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย

1.3 การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

1.4 การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

1.5 การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก

2. การจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้ว่าเป็นรูปธรรมประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำให้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้สอนและผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับ ความหมายของการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิด โอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

2.2 การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด ทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ

2.3 การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่ หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นผู้สอนที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

2.4 การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้ที่เบิกบานเพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้ก็เพราะเป็นเรื่องน่าสนใจผู้สอนจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

2.5 การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สอนจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จักจบ

2.6 การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

3. การเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ตัวบ่งชี้ที่บ่งถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบด้วย

3.1 การเรียนรู้อย่างมีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียน ได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตรตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

3.2 การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่งคือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล

3.3 การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นเอกสารวัสดุสถานที่ สถานประกอบการบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

3.4 การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทฤษฎีที่จัดให้เรียนรู้

3.5 การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้สอนที่ยึดหลักการว่าทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเองผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้วยังฝึกด้านสมาธิความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2558 : 9 -10) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของการเรียนของผู้เรียนและตัวบ่งชี้การสอนของครู ดังนี้

ตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการเรียนของผู้เรียน มีดังนี้

1. นักเรียนมีประสบการณ์ตรงกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. นักเรียนฝึกปฏิบัติจนพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
3. นักเรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
4. นักเรียน ได้ฝึกอย่างหลากหลายและสร้างจินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
5. นักเรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาด้วยตนเองและร่วมกับคนอื่น
6. นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง

อย่างมีความสุข

7. นักเรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
8. นักเรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน
9. นักเรียนได้ฝึกประเมินปรับปรุงตนเองยอมรับผู้อื่นตลอดจนใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การสอนของครู มีดังนี้

1. ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจ เสริมแรงให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้

3. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง
4. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกหัด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง
6. ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มสังเกตส่วนตัวและส่วนต่อของ

นักเรียน

7. ครูใช้สื่อการสอนที่ฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
8. ครูใช้แหล่งเรียนรู้หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์จากชีวิตจริง
9. ครูฝึกฝนกิจกรรมรายทบทวนและวินัยนักเรียน
10. ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

สรุป การจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข จึงจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายดังกล่าวคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการของโรงเรียนที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดการศึกษาไม่ใช่เป็นสถานศึกษาที่ต้องทำความเข้าใจแต่เพียงฝ่ายเดียวแต่หมายถึงทุกคนต้องทำความเข้าใจรวมถึงผู้ปกครองด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของตนเองเสียก่อนที่จะบริหารงานใด ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ทั้ง 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไป นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบทบาทรับผิดชอบในงานประจำ 4 งานดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีบทบาทหน้าที่อื่น ๆ อีก ดังนี้

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547 : 169-17 ; อ่างถึงใน อรุมา ผลภักดี. 2558 : 15) กล่าวว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 1.1 บริหารกิจกรรมของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย

กฎระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ

1.2 ประธานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากรทางการเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษา หรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1.3 เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษาหรือส่วนราชการที่ได้รับมอบหมาย

1.4 จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

1.5 อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิปัตร์ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.6 ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการสภากาการศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขานุการคณะกรรมการอาชีวศึกษา และผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย

2. บทบาทเกี่ยวกับกรรมการสถานศึกษา

2.1 ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยตำแหน่งซึ่งงานเลขานุการนั้นเกี่ยวกับการจัดการประชุม เช่น กำหนดวันประชุม จัดทำวาระทำหนังสือเชิญประชุม บันทึกการประชุม จัดสถานที่การประชุมให้เรียบร้อย เป็นต้น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นประวัตกรรมการไว้เป็นหลักฐาน เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงาน

2.2 งานปฐมนิเทศกรรมการสถานศึกษา เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาชุดใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศ ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

2.3 ดำเนินการสรรหาเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษา เช่น ประกาศรับสมัคร ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้สมัครอย่างทั่วถึง ตรวจสอบคุณสมบัติ ร่วมดำเนินการคัดเลือกกรรมการสถานศึกษาแต่ละองค์ประกอบจนครบเป็นคณะกรรมการ แล้วนำรายชื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเหนือสถานศึกษาขึ้นไป

2.4 กรณีกรรมการสถานศึกษาว่างลงจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม ตามระเบียบต้องมีการคัดเลือกกรรมการทดแทน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการสรรหาภายในระยะเวลาที่กำหนด

2.5 ประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมตามภาระหน้าที่ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ งานดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ให้ข้อมูลข่าวสาร การเสนอแผน หลักสูตร การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2.6 งานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการสร้างความมั่นใจให้แก่สังคม หรือชุมชนว่าสถานศึกษาของชุมชนได้รับการพัฒนาถึงเกณฑ์มาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาให้แก่ ลูกหลานในชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้

3. บทบาทในการสร้างสัมพันธ์กับชุมชน

3.1 เป็นผู้นำในการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ โดยนำวิทยาการเทคโนโลยี หรือกิจกรรมแปลก ใหม่มาสร้างสรรค์ให้สถานศึกษาและชุมชนเจริญก้าวหน้า เช่น จัดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ของชุมชน เป็นศูนย์วัฒนธรรมของชุมชน เป็นศูนย์พัฒนาชุมชนและอาชีพในชุมชน เป็นต้น

3.2 มีความตั้งใจและบริสุทธิ์ใจที่ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ข้อนี้นักบริหาร จะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ชุมชนไว้วางใจ ซึ่งจะทำให้บรรยากาศแห่งการร่วมมือร่วมใจกับ สถานศึกษา

3.3 สถานศึกษาต้องมีนโยบายที่จะเปิดประตูสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลาง ในการบริการทางวิชาการและบริการสังคม โดยเฉพาะให้ชุมชนเห็นว่าทรัพย์สินบางอย่างชุมชน มีสิทธิ์ใช้สอยได้

3.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในบางโอกาสที่อยู่ในสภาพที่พอเหมาะ

3.5 การประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษารายละเอียดจากการที่สถานศึกษามี กิจกรรมร่วมกับชุมชนที่ผ่านมาว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอะไร ที่จะต้องนำมาแก้ไขปรับปรุง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเพราะชุมชน ประกอบไปด้วยบุคคล กลุ่มที่มีพื้นฐานทางการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกัน ดังนั้น การสรุปผล อะไรต้องวิเคราะห์ให้ดี จึงจะได้คำตอบที่ถูกต้อง

4. บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ทำไมผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นมืออาชีพ สาเหตุเพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในภาวะการณ์ เปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และซับซ้อน จึงทำให้เกิดการแข่งขันซึ่งไม่เพียงแต่ ด้านเศรษฐกิจเท่านั้นในด้านการศึกษาก็มีการแข่งขันเช่นกัน ดังนั้นหากครูอาจารย์และผู้บริหาร สถานศึกษายังไม่สนใจและให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนยังทำงานด้วยวิธีการดั้งเดิม แล้วยอมเป็นคนทีล้าหลังและนำองค์กรไปสู่ความล้มเหลวได้ในที่สุด

วันทนา เมืองจันทร์ (2544 : 187-188 ; อ้างถึงใน อรอุมา ผลภักดี. 2558 : 17) ได้สรุป บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ ได้แก่ การเป็นผู้นำในด้าน
 - 1.1 การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 การพัฒนางานและพัฒนาหลักสูตร
 - 1.3 การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
 - 1.4 การนิเทศภายในเชิงพัฒนา
2. บทบาทในการบริหาร/จัดการคุณภาพการศึกษาในด้าน
 - 2.1 การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 - 2.2 การจัดระบบของการสื่อสารของบุคลากรในสถานศึกษา
 - 2.3 การจัดวางระบบสารสนเทศ
 - 2.4 การจัดระบบการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน/นักศึกษา
 - 2.5 การจัดวางระบบการควบคุม กำกับ ติดตาม ตรวจสอบเพื่อประเมินผลคุณภาพ

ผู้เรียน

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านสร้างสรรค์และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การสร้างสรรค์และพัฒนาในด้าน
 - 3.1 การสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่น ความไว้วางใจในตัวผู้บริหารแก่ผู้เรียนครูผู้สอน และชุมชน
 - 3.2 การสร้างสรรค์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมในสถานศึกษา
 - 3.3 การสร้างและพัฒนาทีมงาน
 - 3.4 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนา
4. บทบาทในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เกื้อกูลผู้ร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชา
5. บทบาทในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลแบบมีส่วนร่วม 5 ระดับ
6. บทบาทในฐานะนักพูดที่มีศิลป์ และผู้ฟังที่ดี ได้แก่
 - 6.1 การเป็นนักพูดที่มีศิลป์
 - 6.2 การเจรจาต่อรอง
 - 6.3 การเป็นผู้ฟังที่ดี

สรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกระบวนการทั้งระบบ ดังนั้น จะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทของตนเองตามที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวก เป็นผู้นิเทศ และติดตามประเมินผล

บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องของความสำคัญ ความจำเป็น ทั้งนี้เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย การกระทำหรือบทบาทของครูผู้สอนมีประเด็นสำคัญดังนี้ (นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงส์ และคนอื่นๆ. 2545 : 32-35)

1. บทบาทในฐานะผู้จัดการ ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการจัดการว่า ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพของตนเอง ดังนั้นครูต้องมีข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนรอบด้านเพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการอย่างเหมาะสมเป็นงานหลักที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อ

1.1 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

1.1.1 การวางแผนอำนวยความสะดวก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลผู้เรียนรอบด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการได้อย่างเหมาะสม เช่น จัดการด้านแหล่งเรียนรู้ ชุมชน บุคคลอื่น เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

1.1.2 การวางแผนการเรียนรู้รวมถึงการบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

1.1.3 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง มีขั้นตอนสำคัญ คือ กำหนดจุดประสงค์ ประเมินพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้เรียน กำหนดวิธีการสอนและประเมินผล

1.2 กำหนดบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะการเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อต่อการเรียนรู้ และการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน การสร้างระบบและการสื่อสารกับผู้เรียนให้ชัดเจน การสร้างระบบควบคุม กำกับ ดูแล ด้วยความเป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตย

2. บทบาทในฐานะผู้จัดการเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ครูมีบทบาทที่สำคัญมีดังนี้

2.1 การเตรียมการสอน ครูควรเตรียมการสอนดังนี้

2.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ และเพื่อกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้

2.1.2 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะการกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ตลอดจนวัตถุประสงค์สำคัญ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นสากล

2.1.3 วางแผนการสอน ควรเขียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้
กำหนดเรื่อง กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดเนื้อหา ครูควรมีรายละเอียดพอที่จะเติมผู้เรียน
ได้ตลอดจนมีความรู้ในเนื้อหาของศาสตร์นั้น กำหนดกิจกรรม เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดและ
ลงมือปฏิบัติ ได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำข้อมูลหรือความรู้นั้นมาสังเคราะห์
เป็นความรู้หรือเป็นข้อสรุปของตนเอง ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจมีความหลากหลาย
ตามความสามารถ ถึงแม้จะเรียนรู้จากแผนการเรียนรู้เดียวกัน กำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับ
จุดประสงค์ กำหนดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือประเมิน

2.2 การสอน ครูควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

- 2.2.1 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2.2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม
- 2.2.3 จัดกิจกรรมหรือดูแลให้กิจกรรมดำเนินไปตามแผน และต้องคอยสังเกต
บันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏของผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้มี
ความเหมาะสม
- 2.2.4 ให้การเสริมแรง หรือให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้ข้อสังเกต
- 2.2.5 การประเมินผลการเรียน เป็นการเก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงาน
ของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

จากข้อมูลที่กล่าวมา จึงเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นสิ่ง
ที่ท้าทาย และดูเหมือนว่าครูจะมีภาระงานมากขึ้น ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานนี้ได้ต้องมี
ความตั้งใจ ความพยายาม ความอดทน และต้องทำงานตลอดเวลา แต่ถ้าจะพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว
ก็ไม่ใช่งานที่นอกเหนือขอบเขตของความเป็นครูที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาบุคคลครู
ปฏิบัติหน้าที่เต็มตามที่ตามแนวทางที่ถูกต้องย่อมจะได้รับผลของความเหน็ดเหนื่อยอย่างคุ้มค่า
ในเบื้องต้น คือ ได้ชื่นชมกับความเจริญงอกงามของศิษย์ดังกล่าวที่ว่า ความสำเร็จของศิษย์คือ
รางวัลชีวิตของครู และทางวัดตุ๊กได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้อย่างสมน้ำสมเนื้อ ตามกลไก
ที่ระบุเป็นสาระต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 7 ครูทั้งหลาย
ที่มีความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตน ย่อมจะมีความยินดีที่จะรับภาระอันหนักแต่มีคุณค่า
นี้ไว้ด้วยความเต็มใจ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นครูอาชีพ มิใช่คนที่มิอาชีพเป็นครูและหา
เลี้ยงชีวิตอยู่ไปวัน ๆ

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้ง มาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล

ความหมายของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในการจัดการศึกษามีใช่จะเป็นกิจกรรมของผู้ใดผู้หนึ่งแต่หมายถึงความร่วมมือของทุกฝ่ายที่จะต้องทำความเข้าใจและร่วมมือกันในการจัดการศึกษา มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เพียงใจ พรหมทัศนานนท์ (2541 : 15 ; อ้างถึงใน อรุณา ผลภักดี. 2558 : 33) ให้ความหมาย การส่งเสริม หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้ดียิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนคือ เป็นการกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และถ้าพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระ ความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าเน้นเนื้อหา

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ กระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่สอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ครูเป็นการกระตุ้นส่งเสริมสนับสนุน

จัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้วิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้

ความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน โดยมีจุดเน้นที่ให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้เรียนตามความถนัดตามสนใจและได้รับการบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างมีคุณภาพ สำหรับในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนนั้น ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษานั้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้

มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดกิจกรรมการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อ่านสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมา ครูจึงต้องคำนึงประเด็นต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน การเน้นความต้องการของผู้เรียน เป็นหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย ความเมตตาครูณาต่อผู้เรียน การทำทนายให้ผู้เรียนอย่างรู้ การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสม ที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ การมีจุดหมายของการสอน ความเข้าใจผู้เรียนภูมิหลังของผู้เรียน การไม่ยึดวิธีการใดวิธีหนึ่งเท่านั้น การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกแห่ง สามารถจัดแผนการเรียนรู้และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ มาเพิ่มประสิทธิภาพการนำไปประกอบอาชีพตามต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาวิชาชีพแบบองค์รวม มีความสามารถทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการต่างๆ ทักษะในประกอบอาชีพได้ครบวงจรในแต่ละชั้นปีรวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม

หลักการพื้นฐานของแนวคิด “ผู้เรียนเป็นสำคัญ”

การจัดการศึกษาในกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

กรมสามัญศึกษา (2542 : 1-37 ; อ้างถึงใน อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนา มาศ. 2555 : 28) ได้สรุปหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ บทบาทครู คือ ผู้สนับสนุนและเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า รับผิดชอบการเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความต่อการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย ได้แก่ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน และวิธีใช้สอน

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสุขสานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อนๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพประกอบดีระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพประกอบดีในกลุ่มจะช่วยส่งผลความเจริญงาม การพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพประกอบเท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ครูคือผู้อำนวยความสะดวกเป็นแหล่งความรู้ในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูจึงต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียนและสามารถค้นหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของครูที่ช่วยเหลือ โดยไม่มีเงื่อนไข ครูจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่ที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเองและควบคุมตนเองได้มากขึ้น สามารถเป็นสิ่งที่อย่างเป็น มีวุฒิภาวะที่สูงขึ้น รับเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษาคือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน เช่น

คุณลักษณะด้านความรู้ความคิด ด้านการปฏิบัติ และอารมณ์ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นวลจิตต์ ชาวศิริพิงส์ และคณะ (2545 : 5-9) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุด คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือ ผู้สอน แต่จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนยังแสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสม จึงต้องทบทวนทำความเข้าใจ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนต่อไป

การทบทวนบทบาทของผู้สอน ควรเริ่มจากการทบทวนและปรับแต่งความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเรียน โดยต้องถือว่าแก่นแท้ของการเรียนคือการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเปลี่ยนจากการยัดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่าผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ถ้าจะเปรียบเทียบการทำงานของอาจารย์ (ผู้สอน) กับแพทย์คงไม่ต่างกันมากนัก แพทย์มีหน้าที่บำบัดรักษาอาการป่วยไข้ของผู้ป่วยด้วยการวิเคราะห์ วินิจฉัยอาการของผู้ป่วยแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน แล้วจัดการบำบัดด้วยการใช้ยาหรือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่แตกต่างกันวิธีการรักษาแบบหนึ่งแบบใดคงจะใช้บำบัดรักษาผู้ป่วยทุกคนเหมือน ๆ กันไม่ได้ นอกจากจะมีอาการป่วยแบบเดียวกัน ในทำนองเดียวกันผู้สอนก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้น ให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ และจากข้อมูลที่เป็นวิกฤตทางการศึกษา และวิกฤตของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติในชีวิตจริง ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผู้สอนจึงต้องหันมาทบทวนบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องแก้ไข โดยต้องตระหนักว่า คุณค่าของการเรียนรู้คือการได้นำสิ่งที่เรียนรู้มานั้น ไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วย ดังนั้นหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีสาระที่สำคัญ 2 ประการคือ การจัดการ

โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมีและเป็นได้

การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือที่รู้จักในชื่อเดิมว่าการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student centered หรือ Child centered) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รู้จักกันมานานในวงการศึกษไทยแต่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ รวมถึงความเคยชินที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher centered) มาตลอด เมื่อผู้สอนเคยชินกับการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ที่เคยรู้จัก จึงทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร แต่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษานี้ได้มีการกำหนดเป็นกฎหมายแล้วว่า ผู้สอนทุกคนจะต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนจะต้องให้ความสนใจกับรายละเอียดในส่วนนี้ โดยการศึกษาทำความเข้าใจ และหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อจัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้ อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค แต่มีข้อควรคำนึงว่า ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งแต่ละเรื่อง ได้เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

แนวคิดและหลักการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เน้นให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของสังคมเรียนรู้ร่วมกันมีการทำงานร่วมกันฝึกฝนให้รู้จักการใช้เทคนิคและวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองมีอิสระและความรับผิดชอบ โดยมีครูเป็นเพียงผู้กระตุ้น ชี้แนะ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนยึดหลักให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่มุ่งส่งเสริมที่จะพัฒนาคนหรือผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นคือ ครูต้องรู้จักการจัดประสบการณ์โดยมีกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดค้นสร้างและลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้ได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเองสรุปความคิดความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักการที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป คือ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 2553 : 9-10)

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้บทบาทของผู้สอน คือผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบการเรียนรู้ตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย ได้แก่ เนื้อหาวิชาประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญอกงามการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดย ผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ไว้

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็นมีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลายๆ ด้านเช่นคุณลักษณะ ด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2542 (ถัดดา กุเกียรติ และคนอื่น ๆ 2549 : 102) ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
2. ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาตามธรรมชาติ
3. ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพ
4. การส่งเสริมต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม ถึงแม้ผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันก็ตาม

5. การจัดการเรียนรู้จะต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างสมดุลกัน

สรุปได้ว่าจากหลักการที่กล่าวมานี้จะนำไปสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างมีความสุข โดยครูต้องลดบทบาทและปรับเปลี่ยนกระบวนการของตนเองจากการเป็นผู้บอกให้แก่ผู้เรียนมาเป็นผู้สนับสนุน ผู้ชี้แนะที่ปรึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนมากที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล จัดประสบการณ์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยมีครูและนักเรียนร่วมกันบอกแหล่งความรู้

การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาในแบบ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนกล่าวคือเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระ ความรู้ ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่ การเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่า สอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าเน้น

ที่เนื้อหาวิชา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 30-32)

การวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการศึกษา การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

การเตรียมการสอน เป็นการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้สอนก่อนที่จะเริ่มดำเนินการ สอน เป็นการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ที่วางไว้ โดยการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของการสอน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน และ นำไปปฏิบัติ คือ การสอนต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่ยอมรับว่า บุคคลหรือผู้เรียนมีความแตกต่างกัน และทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูหรือผู้จัดการเรียนรู้ควรมีความเชื่อพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดได้ทุกที่ทุกเวลา

ประโยชน์ของการเตรียมการสอน

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เพราะครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือ ปัญหาที่ผ่านมา แล้ว นำไปปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป
2. ช่วยให้ผู้สอนมีการเตรียมการ และมีความรอบคอบในการเลือกจุดหมายและกิจกรรม การเรียน
3. ช่วยให้การเตรียมการสอนตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เหมาะสม
4. ช่วยให้ประสบการณ์เรียนรู้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน
5. ช่วยให้ผู้สอนสามารถเตรียมการเลือกสื่อ กิจกรรมการสอน วิธีการประเมินผลที่ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตรงจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สิ่งที่ผู้สอนต้องรู้จักเกี่ยวกับการเตรียมการเรียนการสอน

1. หลักสูตร หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นตามวัตถุประสงค์ โดยได้รับการรับรองมาตรฐานของหลักสูตรจากทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ให้ นักศึกษาได้รับตามจำนวนหน่วยกิต และปีสำหรับการศึกษาที่กำหนด
2. คำอธิบายรายวิชา คือ สารที่กำหนดเป็นหลักของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับ การอนุมัติแล้ว ส่วนใหญ่จะเขียนเพียงหลักสำคัญของวิชาเท่านั้น
3. คำอธิบายรายวิชา หมายถึง การกำหนด โครงร่างของการสอนแต่ละรายวิชา

4. แผนการสอน หมายถึง รายละเอียดของกิจกรรม วิธีการสอน เนื้อหาในแต่ละหน่วย หรือแต่ละชั่วโมงที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ เพื่อสอนในแต่ละชั่วโมง โดยอาจกำหนดเป็น

4.1 แผนการสอนรายสัปดาห์ คือการนำเนื้อหาที่กำหนดจากประมวลการสอนรายวิชา มาแบ่งเป็น หัวข้อการสอนย่อย ๆ เพื่อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์

4.2 แผนการสอนรายครั้ง คือการนำเนื้อหาที่กำหนดมาแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่มีขอบเขต สรุปรูป การเตรียมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน การกำหนดกิจกรรมของผู้สอนก่อนเริ่มดำเนินการสอน เป็นการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนของผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยการกำหนดองค์ประกอบของการสอน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผลประเมินผล แล้วนำไปเขียนแผนการสอน และนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้เทคนิควิธีการหลายๆ แบบ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชาหรือแต่ละกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545 : 362 ; อ้างถึงใน อรุมา ผลภักดี. 2558 : 23) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำเป็นต้องอาศัยวิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้ ที่หลากหลาย ผสมผสานเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงสภาพผู้เรียน ความถนัด ความสนใจสิ่งแวดล้อมและความต้องการเป็นหลัก ซึ่งเป็นกระบวนการทัศน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ทักษะการจัดการเรียนของผู้สอนและผู้เรียนที่เกื้อกูลกัน ผู้สอนต้องวิเคราะห์สาระสำคัญของการเรียนรู้เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจนเกิดผลการเรียนรู้ ที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ชีวิตจริงได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงกำหนดไว้ว่าการเรียนรู้จะต้องเน้นให้เกิดความสมดุลทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ และ 4) ด้านการบูรณาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ถูกกำหนดเป็นแบบแผนการเรียน ได้แก่ การจัดทำตารางสอน การจัดครูเข้าสอนการแบ่งกลุ่มนักเรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอันเกี่ยวกับการเรียน การสอน โดยเฉพาะสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐยังต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อที่ใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เช่นเดียวกับ สุธรรม เชนครินทร์ (2544 : 30 ; อ้างถึงใน อรุมา ผลภักดี 2558 : 23) เชื่อว่าการจัดตารางสอนจำเป็นต้องคำนึงถึงห้องเรียนที่อยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะห้องเรียนเฉพาะ เช่น ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนทฤษฎี แผนกวิชาต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงธรรมชาติ

ของผู้เรียนในตอนเช้าและตอนบ่าย ทั้งต้องคำนึงถึงชั่วโมงทำการสอนของครูที่สอนติดต่อกันหลาย ๆ ชั่วโมง เป็นการทำงานหนักน่าเบื่อหน่ายอีกด้วย

พัชรี สว่างทรัพย์ (2536 : 22 ; อ้างถึงใน อรอุมา ผลภักดี. 2558 : 23) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนที่เกิดคุณภาพ ไว้ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนและโปรแกรมการเรียน ควรจัดทำไว้ครบทุกภาคเรียนและหลายแผนการเรียนในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียน
 2. การจัดทำตารางเรียน ซึ่งหมายถึง ตารางเรียนประจำตัวนักเรียน นักศึกษา ซึ่งแต่ละคนจะต้องไว้ตามโปรแกรมการเรียนของนักเรียนนักศึกษาเอง ในแต่ละภาคเรียน การจัดทำตารางเรียนจะเชื่อมโยงถึงตารางใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน และตารางสอนประจำตัวครู การจัดครูสอน สถานศึกษาควรเตรียมการล่วงหน้า โดยวิธีสำรวจความพร้อมของครู ก่อนที่จะจัดครูเข้าสอน เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและประสบการณ์ตรงกับรายวิชาที่สอนนั้น
 3. การใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนควรใช้รูปสื่อผสม คือการใช้ตำราเรียนควบคู่กับอุปกรณ์ช่วยสอน เอกสารอ้างอิง หรือหนังสือประกอบการเรียนอื่น เช่น หนังสือพิมพ์ วารสารทางอาชีพและธุรกิจ ควรมีไว้ให้มากที่สุดในห้องสมุด อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ศึกษา ประเภทวีดิทัศน์ คาสเซิลเทป จัดทำไว้ให้พร้อม
 4. การวัดผลและประเมินผล การสอนกับการวัดผลประเมินผลเป็นกิจกรรมที่แยกกันไม่ได้ เมื่อใดมีการสอนย่อมต้องมีการวัดผล เพราะการวัดผลทุกครั้งผู้เรียนแต่ละคนย่อมเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การวัดผลจึงต้องทำหน้าที่ติดตามผลการสอนทุกครั้งไป
- ทศนา เขมมณี (2543 ; อ้างถึงใน อรอุมา ผลภักดี. 2558 : 24) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดี ๆ ผู้เรียนไม่สามารถรับได้จึงเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนาน ๆ ในไม่ช้าผู้เรียนหลับหรือคิดเรื่องอื่นๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเคลื่อนไหวทางสติปัญญา ต้องเป็นเรื่องที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหว ต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด

3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ คือ เป็น กิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้เรารู้สึกเกิดความหมายต่อตนเอง โดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญา และสังคม ทุกครั้งที่ครูให้ผู้เรียนเคลื่อนที่ เปลี่ยนอิริยาบถ เปลี่ยนกิจกรรม ผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ ความรู้สึกตามมาด้วยเสมออาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ หรือเฉย ๆ

จากแนวคิดที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นที่มาของการนำเสนอชื่อ CIPPA ซึ่งระบอบองค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ การสอนแบบ CIPPA คือการสร้างความรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ โดยครูสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา การเรียนการสอนเพื่อช่วยผู้เรียนได้แสดงบทบาทต่างๆอันเป็นการแสดงความสำคัญของผู้เรียนเป็นตัวอักษรย่อ CIPPA นี้เพื่อให้ง่ายที่จะจำและนำไปใช้เป็นหลักในการปฏิบัติได้โดยสะดวก การจัดการเรียนการสอนทั่วไป ครูสามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามแนวทาง ต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างความรู้ จากความคิดพื้นฐานที่เชื่อว่า ในสมองของผู้เรียนมิได้มีแต่ความว่างเปล่า แต่ทุกคนมีประสบการณ์เดิมของตนเอง เมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ สมองจะพยายามปรับข้อมูลเดิมที่มีอยู่โดยการต่อเติมเข้าไปในกรณีที่มีข้อมูลเดิม และข้อมูลใหม่ไม่มีความขัดแย้งกัน แต่ถ้าขัดแย้งกันก็จะปรับ โครงสร้างของข้อมูลเดิม เพื่อให้สามารถรับข้อมูลใหม่ได้ซึ่งอาจทำให้โครงสร้างของข้อมูลเดิมเปลี่ยนแปลงไป และถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความรู้ที่สร้างได้นั้นออกมาด้วยคำพูดของตนเอง การสร้างความรู้นั้นก็สมบูรณ์

ดังนั้น ถ้าครูสามารถออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำตามแนวความคิดนี้ ผู้เรียนก็จะสามารถสร้างความรู้ได้ พฤติกรรมที่ครูควรออกแบบในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังนี้

- 1.1 ให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิม
- 1.2 ให้ผู้เรียนได้รับ/แสวงหา/รวบรวมข้อมูล/ประสบการณ์ต่าง ๆ
- 1.3 ให้ผู้เรียนได้ศึกษาข้อมูล ทำความเข้าใจ และสร้างความหมายข้อมูลประสบการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการคิดและกระบวนการอื่นๆที่จำเป็น
- 1.4 ให้ผู้เรียนได้สรุปจัดระเบียบ/โครงสร้างความรู้
- 1.5 ให้ผู้เรียนได้แสดงออกในสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอนทั่วไป

ครูสามารถออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องตามลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในขณะที่ให้ความรู้โดยเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยบอกความรู้โดยตรง ให้ผู้เรียนบันทึกหรือคัดลอกเป็นการใช้คำสั่งและคำถามดำเนินกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเตรียมสื่อการสอนที่เป็นตัวอย่างเครื่องมือหรือปฏิบัติงานในลักษณะต่างๆ เป็นข้อมูลหรือประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เข้าใจ ครูอาจชี้แนะข้อมูลที่ควรสังเกตและวิธีการจัดระบบระเบียบโครงสร้างความรู้ให้ เช่น สอนให้เขียน โครงสร้างความรู้เป็นแผนผังที่ตนเองเข้าใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องใด เช่น ให้อธิบายแผนผังความคิดที่ตนเองเขียนขึ้นตามความเข้าใจ หรือให้เล่าถึงสิ่งที่เรียนรู้โดยครูใช้คำถามหรือคำสั่งเป็นสื่อ และมีการเสริมแรงอย่างเหมาะสมในภายหลังก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ เกิดความสนุก และต้องการเรียนรู้อีก

2. การจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) คือการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กระทำสิ่งต่างๆ หรือการกระทำบางสิ่งบางอย่าง ดังต่อไปนี้

- 2.1 ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ การพูดคุยปรึกษาหารือกับเพื่อน กับครูหรือผู้เกี่ยวข้องกับการทำงาน ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลบางอย่างที่ผู้เรียนต้องการได้
- 2.2 ให้ผู้เรียน ได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น กำหนดให้ผู้เรียนสำรวจอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณโรงเรียน
- 2.3 ให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น กำหนดให้ผู้เรียนสังเกตการกินอาหารของสัตว์หรือรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของต้นไม้ชนิดต่าง ๆ
- 2.4 ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ โสตทัศน วัสดุ และเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น ให้ผู้เรียนไปหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ หรือให้อ่านใบความรู้ ใบงาน หรือใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเรียน

3. การจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย (Physical Participation) คือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวอวัยวะหรือกล้ามเนื้อต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

ตามความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความสนใจของผู้เรียน โดยกล่ามเนื้อที่เคลื่อนไหว อาจเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กล่ามเนื้อมดย่อย เช่น การพิมพ์ดีด ร้อยมาลัย พับกระดาษ วาดรูป เย็บผ้า ใช้ไขควง เขียนแบบ เรียงตัวหนังสือ ปฏิบัติการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์

3.2 กล่ามเนื้อมดใหญ่ เช่น กิจกรรมย้ายกลุ่ม ย้ายเก้าอี้ จัดโต๊ะ ทูบ โลหะ ดอกตะปู ยกของ ก่ออิฐ ฉาบปูน ขุดดิน ฯลฯ

4. การจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการ คือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการศึกษาด้วยตนเอง กระบวนการจัดการ กระบวนการแก้ปัญหา และตัดสินใจ กระบวนการทำงาน กระบวนการอื่น ๆ โดยครูจัดกิจกรรม สถานการณ์ หรือกำหนดให้ผู้เรียนหาข้อมูลความรู้โดยใช้กระบวนการดังกล่าวเป็นเครื่องมือ ผลการเรียนรู้ นอกจากผู้เรียนจะรับรู้ข้อมูลที่ต้องการแล้วยังมีความรู้เกี่ยวกับการใช้กระบวนการเหล่านั้น เพื่อหาข้อมูลหรือความรู้อื่น ๆ ได้ด้วยตนเองในโอกาสอื่น ๆ หรือวางแผนจัดสรรเวลาของการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือได้ลงมือแก้ไขงานบางอย่างในขณะที่ลงมือปฏิบัติงาน ซึ่งต้องใช้การพิจารณาข้อมูลรอบด้านเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ข้อสำคัญคือ ครูจะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้สรุปขั้นตอนในการทำงาน ผู้เรียนต้องบอกได้ว่าการทำงานนี้เสร็จได้ เขาใช้ขั้นตอนและวิธีการใดบ้าง แต่ละขั้นตอนมีปัญหาและอุปสรรคใดเขาให้วิธีใดแก้ปัญหา และได้ผลของการปฏิบัติออกมาอย่างไร พอใจหรือไม่ ถ้ามีการทำงานอย่างนี้อีกในครั้งต่อไปเขาจะปฏิบัติอย่างไร

อีกประเด็นหนึ่งคือ การใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน ต้องแบ่งหน้าที่การทำงาน สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมทำให้งานชิ้นนั้นสำเร็จ มิใช่ให้ผู้เรียนมานั่งรวมกลุ่มกันแต่ทำงานแบบต่างคนต่างทำ เพราะผู้เรียนจะได้มีโอกาสรับบทบาทของตนเองในการทำงานร่วมกับคนอื่น ตลอดจนรู้วิธีการจัดระบบระเบียบการทำงานในกลุ่มเพื่อให้งานกลุ่มบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป ก็จะสามารถใช้กระบวนการกลุ่มนี้ในการทำงานกับคนกลุ่มอื่น ๆ ในสังคมที่ผู้เรียนเป็นสมาชิกอยู่ได้

5. การจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการประยุกต์ใช้ความรู้ (Application) คือ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้กระทำการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 ได้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่หลากหลาย

5.2 ได้ฝึกฝนพฤติกรรมการเรียนรู้จนเกิดความชำนาญ

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดที่กล่าวถึงข้างต้น สามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาและทุกระดับชั้น เพียงแต่ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่ต่างกันจะมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ครูออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในจุดเด่นที่ต่างกัน คือ

1. รายวิชาที่มีเนื้อหามุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์และการนำเอากฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ หรือการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษครูสามารถใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำกฎเกณฑ์ที่ทำความเข้าใจได้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสอนแบบนิรนัย การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน เพราะผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

2. รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลองและการอภิปราย โดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะสร้างความรู้เอง โดยตรง เพียงแต่ครูต้องรู้จักการใช้คำถามที่ช่วยและเชื่อมโยงความคิด ประกอบกับการได้มีโอกาสที่จะสร้างความรู้เอง โดยตรง เพียงแต่ครูต้องรู้จักการใช้คำถามที่ช่วยและเชื่อมโยงความคิด ประกอบการได้มีโอกาสทำการทดลอง เป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำกันมาอยู่แล้ว

3. รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้รับข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ข้อมูลที่มีลักษณะช่วยให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็นลักษณะพิเศษที่ครูจะนำไปให้เครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิด อภิปราย นำไปสู่ข้อสรุป เป็นผลของการเรียนรู้และสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกัน เป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

4. รายวิชาที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลัก เช่น วิชาพลศึกษาและ การงานอาชีพ ครูควรใช้โอกาสดังกล่าว ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน

5. รายวิชาที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการ และการสร้างสุนทรียภาพ เช่น วิชาศิลปะและดนตรี นอกจากจะมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสได้สร้างความรู้ และความรู้สึที่ดี ผ่านกระบวนการทำงานที่ครูออกแบบไว้ให้

สรุป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการการดำเนินงาน การส่งเสริม การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยเทคนิคและวิธีการสอน กระบวนการเรียนการสอนทักษะหลักการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเตรียมการเป็นของผู้สอนที่จะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของการสอน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และวิธีวัดผล ประเมินผล แล้วนำไปเขียนแผนการสอน และนำไปปฏิบัติ

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือซึ่งมีความสำคัญประกอบในกระบวนการเรียน การสอน มีหน้าที่เป็นตัวกลางนำความต้องการของครู ไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนได้นำไปใช้ในการเรียน การสอนตลอด และต้องได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยี

พิมพ์พร แก้วเครือ (2544 ; อ้างถึงใน อรุณา ผลภักดี. 2558 : 28) ให้ความหมายของ สื่อการเรียนการสอนว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียน การสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครู ไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้ นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้ถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอด และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลง ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งกำหนดไปไม่หยุดยั้ง นักศึกษาเรียกชื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน โสตทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอน สื่อการศึกษา เป็นต้น

คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน

1. สื่อการเรียนการสอนสามารถเอาชนะข้อจำกัดเรื่องความแตกต่างกันของประสบการณ์ คั้งเดิมของผู้เรียน คือเมื่อใช้สื่อการเรียนการสอนแล้วจะช่วยให้เด็กซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกัน เข้าใจใกล้เคียงกัน
2. ขจัดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องสถานที่ ประสบการณ์ตรงบางอย่าง หรือการเรียนรู้
3. ทำให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมและสังคม
4. สื่อการเรียนการสอนทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดเป็นอย่างเดียวกัน
5. ทำให้เด็กมีมโนภาพเริ่มแรกอยู่อย่างถูกต้องและสมบูรณ์
6. ทำให้เด็กมีความสนใจและต้องการเรียนในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
7. เป็นการสร้างแรงจูงใจและเร้าความสนใจ
8. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์จากรูปธรรมสู่นามธรรม

สื่อ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรง ตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในกระบวนการเรียน การสอนก็เรียกสื่อชิ้นนั้นว่า สื่อการเรียน การสอน หมายถึง สื่อขนาดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็น เครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือสาระนั้น ๆ การเรียนการสอนในภาพลักษณ์เดิม ๆ มักจะเป็น การถ่ายทอดสาระความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่อ การเรียนการสอนเป็นตัวกลาง

ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ปัจจุบันที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าการเรียนรู้ไม่ได้จำกัด อยู่ เฉพาะในห้องเรียน หรือในโรงเรียนผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ อย่างหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ สื่อที่นำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเรียกว่า สื่อการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นวัสดุ ของจริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตาม ถือเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้น ๆ หรือนำสิ่งนั้น ๆ เข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่

การจำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้สามารถจำแนกออกตามลักษณะ ได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่าง ๆ โดยใช้ตัวหนังสือที่เป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์ เป็นสื่อในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึก รายงาน ฯลฯ
2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็น เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วิดีโอเทป) แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยี ยังหมายถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ใน กระบวนการเรียนรู้ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น
3. สื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากสื่อ 2 ประเภทที่กล่าวไปแล้ว ยังมีสื่ออื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมี ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีที่กล่าวนี้ได้แก่
 - 3.1 บุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ซึ่งสามารถถ่ายทอด สาระความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ไปสู่บุคคลอื่น เช่น บุคลากรในห้อง診 แพทย์ ตำรวจ นักธุรกิจ เป็นต้น
 - 3.2 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งมีอยู่ตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อมตัวผู้เรียน เช่น พืชผักผลไม้ ปรากฏการณ์ ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น
 - 3.3 กิจกรรม / กระบวนการ หมายถึง กิจกรรม หรือกระบวนการที่ผู้สอนและผู้เรียน กำหนดขึ้นเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ใช้ในการฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้ของผู้เรียน เช่น บทบาทสมมติ การสาธิต การจัดนิทรรศการ การทำโครงงาน เกม เพลง เป็นต้น

3.4 วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นใช้ประกอบการณ์เรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ รวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องมือช่าง เป็นต้น

หลักการและแนวคิดของสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทุกประเทศรวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ สื่อที่จะนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่จะมีลักษณะดังนี้

1. เน้นสื่อเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองทั้งของผู้เรียนและผู้สอน
2. ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง รวมทั้งนำสื่อที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้
3. รูปแบบของสื่อการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดเวลา

สรุป สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในการกระบวนการเรียน การสอนก็เรียกสื่อ นั้นว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอน และผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือสาระนั้น ๆ สื่อการสอนจึงเป็นตัวกลาง อีกอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครู ไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็วเป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตาม จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูผู้สอน มีความสะดวกสบายในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น สื่อการสอนยังเป็นตัวกลางที่สามารถ ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและการประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล จำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกันเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ทิวัตต์ มณีโชติ (2549) ให้ความหมายของการวัดผล หมายถึง กระบวนการหาปริมาณหรือจำนวนของสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง ผลจากการวัดจะออกมาเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์

การทดสอบการศึกษา หมายถึง กระบวนการวัดผลอย่างหนึ่งที่ทำอย่างมีระบบเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถของบุคคล โดยใช้ข้อสอบหรือคำถามไปกระตุ้นให้สมองแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

การประเมินผล หมายถึง การตัดสิน หรือวินิจฉัยสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการวัดผล

1. จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา

1.1 วัดผลเพื่อและพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใดอย่างไร แล้วครูพยายามอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน

1.2 วัดผลเพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่ายังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใดเพื่อหาทางช่วยเหลือ

1.3 วัดผลเพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันกว่าใครเก่งกว่า ใครควรได้อันดับที่ 1 2 3

1.4 วัดผลเพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง เช่น การทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

1.5 วัดผลเพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

1.6 วัดผลเพื่อประเมินผล หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสิน หรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

2. หลักการวัดผลการศึกษา

2.1 ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน คือ การวัดผลจะเป็นสิ่งตรวจสอบผลจากการสอนของครูว่า นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายการสอนมากน้อยเพียงใด

2.2 เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม การวัดผลครูต้องพยายามเลือกใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ ใช้เครื่องวัดหลาย ๆ อย่าง เพื่อช่วยให้การวัดถูกต้องสมบูรณ์

2.3 ระวังความคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดของการวัด เมื่อจะใช้เครื่องมือชนิดใด ต้องระวังความบกพร่องของเครื่องมือหรือวิธีการวัดของครู

2.4 ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เช่น คะแนนที่เกิดจากการสอนครูต้องแปลผลให้ถูกต้องสมเหตุสมผลและมีความยุติธรรม

2.5 ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า จุดประสงค์สำคัญของการวัดก็คือ เพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. ความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4. แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

4.1 ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4.2 วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4.3 ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง และต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่

4.4 ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อสรุปที่สมเหตุสมผล

4.5 การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน

สรุป การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบ ซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่า การเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกัน และจะต้องวางแผนไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (กลุ่มนโยบายและแผนงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. 2558 : 1-19)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 110 ถนนสืบสภาร อําเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31110 ให้บริการทางการศึกษาครอบคลุม

พื้นที่ 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอหนองกี่ อำเภอหนองหงส์
อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอโนนดินแดง อำเภอละหานทราย และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีคุณภาพตามมาตรฐาน
ธรรมาภิบาลเป็นเลิศ

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัยแก่ประชากรวัยเรียนทุกคน ให้ได้รับ
การพัฒนาเป็นบุคคลที่มีความรู้และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ด้วยระบบการจัดการศึกษา
ที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่คุณภาพการศึกษาระดับสากล
2. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว เอกชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ
สถาบันสังคมอื่น ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และพัฒนาสู่ความเป็นสากล
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับ โอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและได้เรียนรู้
ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตาม
ศักยภาพ
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัด
เข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามาตรฐาน
การศึกษาปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลโรงเรียน มีจำนวน 231 โรงเรียน

1. สถานศึกษาของรัฐ 216 แห่ง จำนวนนักเรียน 45,659 คน จำนวนครู 2,619 คน
2. สถานศึกษาของเอกชน 15 แห่ง จำนวนนักเรียน 9,175 คน จำนวนครู 347 คน

โรงเรียนสังกัด สพฐ. แยกเป็น 4 ระดับ คือ

- ระดับก่อนประถมศึกษา
- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษา
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

โรงเรียนสังกัดเอกชน แยกเป็น 4 ระดับ คือ

- ระดับก่อนประถมศึกษา
- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษา
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา / ลูกจ้าง ใน สพป.จำนวน 3,229 คน

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 1 คน
2. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 6 คน
3. ผู้อำนวยการกลุ่ม / หัวหน้ากลุ่ม จำนวน 8 คน
- 4.ศึกษานิเทศก์ จำนวน 23 คน
5. บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38ค(2) จำนวน 42 คน
6. ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 216 คน
7. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 49 คน
8. ข้าราชการครู จำนวน 2,416 คน
9. พนักงานราชการ / ครูผู้สอน จำนวน 169 คน
10. ลูกจ้างชั่วคราว / ครูผู้สอน จำนวน 69 คน
11. ลูกจ้างประจำ จำนวน 85 คน
12. ลูกจ้างชั่วคราว / นักการ จำนวน 145 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยบุคคลต่างๆ ดังนี้ สลักจิตร์ ศรีชัย (2547 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายบทบาท พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ จากมากไปน้อย ดังนี้ บทบาทด้านการเตรียมการเรียนการสอน บทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน บทบาทด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน บทบาทด้านสื่อการเรียนการสอน และ

บทบาทด้านการนิเทศการเรียนการสอน โดยผู้บริหารมีการรับรู้มากกว่าครูผู้สอน 2) ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายบทบาท แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัฐฎี พงษ์เกษ (2548 : 103-104) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดสื่อการเรียนรู้ ด้านการจัดภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน อยู่ในระดับมาก 2) ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ประวิทย์ พูนสวัสดิ์ (2548 : 72-73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร พบว่า แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นันทวรรณ ไชยเจริญ (2549 : 48-50) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีบทบาทอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับบทบาทในแต่ละด้านจากค่าเฉลี่ยต่ำไปหาค่าเฉลี่ยสูง คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการสนับสนุนบุคลากร ด้านการนิเทศภายใน ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนตามลำดับ สำหรับปัญหาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้บริหารไม่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวัดผล

และประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการส่งเสริมให้บุคลากรหาความรู้เพิ่มเติม ครูรู้สึกอึดอัดต่อการนิเทศ เพราะเหมือนการคอยจับผิดและไม่มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการเรียนการสอน ไม่ชี้แจงนโยบายของโรงเรียน ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันต่อเหตุการณ์และบุคลากรไม่ปรับเปลี่ยนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดสื่อที่ทันสมัยและครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอกหรือตามความถนัด ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล ควรจัดอบรมและศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรแนะนำไม่ใช้การคอยจับผิดและสนับสนุนให้ครูใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาหลักสูตร ควรชี้แจงนโยบายให้บุคลากรทราบ ผู้บริหารควรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีและควรจัดสรรงบประมาณให้แต่ละฝ่ายอย่างเพียงพอ สำหรับด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน คือ ควรจัดให้ครูสอนตามวิชาเอกหรือตามความถนัด

ธนภัทร จงหม่อง (2549 : 59-60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติการสอนพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสรรวัสดุสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เลือกใช้วิธีการประชาธิปไตยในการทำงาน ร่วมกันใช้เพิ่มสะสมงานประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สำหรับปัญหาที่พบ คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการพัฒนา บุคลากร วัสดุสื่อ และอุปกรณ์มีราคาแพง ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในไม่ต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนข้อเสนอแนะนั้น พบว่า ควรแก้ไขปัญหาที่พบอย่างเป็นรูปธรรม

สิริลักษณ์ ตาศี (2550 : 57-59) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ผู้บริหารมีบทบาทมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนตามลำดับ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน

วินัฐ สุนสันเขต (2550 : 72-73) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนในตำบลทุ่งศรีเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มเป้าหมายเป็นครูที่ปฏิบัติการสอน ในปีการศึกษา 2550 จำนวน 86 คน ผลการศึกษาพบว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนในตำบลทุ่งศรีเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับที่ครูเลือกใช้มากที่สุด จากมากไปหาน้อย คือ แบบเรียนรู้ แบบบทบาทสมมติ แบบโครงงาน แบบทดลอง แบบซิปปาโมเดล และแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ และ ระดับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนในตำบลทุ่งศรีเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พิจารณาโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แบบเรียนรู้ แบบร่วมมือ แบบบทบาทสมมติ แบบโครงงาน แบบทดลอง แบบซิปปา โมเดล ส่วนรายด้าน อยู่ในระดับกลาง คือ แบบบทเรียนสำเร็จรูป

สมอง ชัยทอง (2550 : 77-78) ได้วิจัยการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิชาภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 กรณีศึกษา โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 4 ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูมีการทำงานร่วมกัน ตั้งแต่ร่วมกันคิดวางแผน ร่วมกันดำเนินการจนกระทั่งการติดตามประเมินผลจนได้ระบบที่ต้องการ กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านสบขุ่น พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำธรรมนูญโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมของผู้บริหารครู มีกำหนดเป้าหมาย มีแผนปฏิบัติการ โครงการและกิจกรรมต่างๆ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์บูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชุมชนในท้องถิ่น การดำเนินการเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนท่าแฝกอนุสรณ์ 4 ใช้วิธีการบริหารจัดการคุณภาพ โดยใช้วิธีการบริหารคุณภาพตามวงจรของเดมมิ่ง มีการวางแผนการดำเนินการตามแผนมีการตรวจสอบประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบวงจร

สรพงษ์ จันทร์พรหมณ์ (2550 : 92-93) ได้วิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามกลุ่มโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์ (2550 : 199-121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนเอกชนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาครู บุคลากร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็น ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนไม่แตกต่างกัน ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน และที่ระดับ .01 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนด้าน การวางแผนการจัดการเรียนรู้และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การขาดงบประมาณ ในการพัฒนา บุคลากร แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ส่วนข้อเสนอแนะในการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

สมักร สาริก (2551 : 83-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า

1) ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านพฤติกรรมการสอน ด้านอาคาร สถานที่ และด้านการบริหาร 2) ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกัน 3) ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกัน และ 4) ข้าราชการครูที่มีปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แตกต่างกัน

มาลี ประเสริฐเมธ (2552 : 66-67) ได้ทำการวิจัย การบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนในอำเภอหาง จังหวัดพะเยา จากผลการศึกษา พบว่า จากการวิเคราะห์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียนในอำเภอหาง จังหวัดพะเยา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผลประเมินผล มีค่ามากกว่าด้านอื่น รองลงมาด้านการบริหารและการจัดการ และด้านสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ได้รับการศึกษาและได้รับการถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้น การปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนควรมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีคนเก่งและมีความสุข

ไสว สายยศ (2552 : 273-276) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอน และครูวิชาการต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ผู้บริหารแสดง บทบาททุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่ปฏิบัติ หน้าที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความคิดเห็น โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็น แตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี และผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีความเห็นแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี 4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการต่างกัน มีความเห็น โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน 5) ครูปฏิบัติการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความเห็น โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน 6) ครูปฏิบัติการสอน ที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี และครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์ 10-20 ปี มีความคิดเห็น แตกต่างกับครูปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี 7) ครูวิชาการที่ปฏิบัติหน้าที่ในการศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน 8) ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูปฏิบัติการสอน ผู้ปกครองและนักเรียนของโรงเรียนบ้านสระแก้วเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นผู้นำหรือหัวหน้าผู้คอยดำเนินการและการนำพาสถานศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชน นักเรียนและผู้ปกครองเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน ส่งเสริมการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินนักเรียนตามสภาพจริง ฝึกฝนนักเรียนเป็น ได้เรียนรู้ ปฏิบัติงานด้วยตนเอง สามารถแสวงหาความรู้ วิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็น นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สามารถแยกแยะและกำหนดทางเลือกในสิ่งที่ถูกต้องในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขได้อย่างยั่งยืน

ชวลิต เชนเจริญ (2553 : 89-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก 2) ครูวิชาการและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ครูวิชาการและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 4) ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

ครูวิชาการให้ความคิดเห็นมากที่สุดคือด้านการจัดบรรยากาศทางกายภาพ ครูผู้สอนให้ความคิดเห็นมากที่สุด คือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เชวง เพชรภา (2553 : 102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับตามด้านที่เฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมประเมินผลการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน กำกับ ติดตามผล และด้านการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาตามตำแหน่งหน้าที่ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ถ้าจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนการจำแนกตามระดับการจัดการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เช่นกัน

อาทิตยา แยมกลิ่น (2553 : 48-49) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชี้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบ้านหนองโคนปราสาทวิทย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ คือ 1) ด้านการเตรียมการ ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลให้ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบทั้งมีการวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าให้ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านการดำเนินการ ครูจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนมีการกำหนดกิจกรรมโดยครู นักเรียนมีส่วนร่วมบ้างเป็นบางครั้ง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนเป็นเพียงผู้ปฏิบัติตาม 3) ด้านสื่อการสอน ครูส่วนใหญ่จัดหาสื่อการสอนตามสภาพยังไม่ให้ความสำคัญในการใช้สื่อประกอบการสอนเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากงบประมาณในการจัดสื่อมีจำนวนจำกัด การจัดการเรียนการสอนจึงใช้หนังสือเป็นสื่อการสอน และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีวัดผลแบบเดี่ยว คือ ใช้แบบทดสอบเพื่อตัดสินผลการเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา พฤติกรรมการวัดและประเมินผลยังยึดแบบทดสอบเป็นหลักไม่ได้ประเมินอย่างหลากหลายตามหลักการวัดและการประเมินผลที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

อภิศักดิ์ สำนักบ้าน โคน (2553 : 151-152) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) บุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน 3) บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้รู้และเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจกับชุมชนในการจัดการเรียนการสอน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมกันจัดการเรียน การสอน พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสูงกว่าบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

อุดม ธารณะ (2553 : 110-111) ได้วิจัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชรเขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางการบริหาร พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามการผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนา มาศ (2555 : 89-91) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรอุมา ผลภักดี (2558 : 121-124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวม รายด้าน และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก 2) การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาขนาดต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่สำคัญได้แก่ ครูผู้สอนหลายวิชาใช้เวลาในการเตรียมการสอนมาก เด็กอ่านหนังสือไม่ออกทำให้ลำบากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน และเด็กนักเรียนขาดความสนใจในตัวข้อสอบที่ใช้วัดผลการเรียนรู้ และมีข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรเอาใจใส่ด้านการเตรียมการสอนของครูและให้ความสำคัญ

ช่วยเหลือชี้แนะครูผู้สอนเมื่อเกิดปัญหา ควรมีการกระตุ้นให้ครูใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ ควรจัดซื้อสื่อให้เพียงพอ และควรจัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปได้ว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญที่นักเรียนอย่างแท้จริง ทั้งครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมและตั้งใจที่จะส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมจริงเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมจริงและสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา บิดา มารดา ผู้ปกครองนักเรียน ล้วนเป็นบุคคลและเป็นแหล่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การศึกษา ทักษะของนักเรียน ให้นักเรียนได้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข คิดเป็นและปฏิบัติได้จริง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องนำมาเสนอ ดังนี้

โคเปคซีและโฮชวาลด์ (Kopacsi & Hochwaid. 1998 : 32 – 39) ได้วิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนอนุบาลของรัฐในปีแรก การประเมินผลของโรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นการเริ่มต้นของโครงการ โรงเรียนอนุบาลและในปีที่สาม ได้มีการปฏิรูปหลักสูตร การจัดห้องเรียน การจัดการ การวัดผลประเมินผลและการบริหาร โครงการพบว่า โครงการได้จัดให้มีรูปแบบที่ครูทำหน้าที่สอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางโดยตรงและมีการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

แจคสัน (Jackson. 1998 : 47 – 57) ได้วิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในสภาวะความสงบในระดับก่อนประถมศึกษาในแถบแปซิฟิกที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกันคือ 1) เด็กชาวคริสเตียน 2) เด็กทั่วไป และ 3) เด็กที่ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ พบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องคำนึงความเหมาะสมด้านความแตกต่างของเด็กในแต่ละกลุ่ม

รอดด์ (Rodd. 1999 : 21-29) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปรัชญาของครูระดับก่อนประถมศึกษา และจัดการ ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของอังกฤษพบว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางในระดับชั้นก่อนประถมศึกษาและจะจัดกิจกรรมแบบเปิดเผยจัดเรียงเป็นระบบ มีความผสมกลมกลืนกับชีวิตจริงและถือปรัชญาการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

วาตามูระ (Watamura. 2001 : 21-29) ได้ศึกษาการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เพื่อเทียบกับการสอนแบบตรงในวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาพบว่า เด็กได้รับสิ่งที่เกิดขึ้นในแนวคิดเกี่ยวกับความรู้มากขึ้น เมื่อได้รับการตอบสนองในชั้นเรียนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ส่วนการสอนแบบตรงจะผลิตเด็กที่รู้ข้อเท็จจริงที่แยกแยะออกจากกันต่างหากแต่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเหล่านี้เข้าด้วยกันเป็นประเด็นใหญ่ขึ้นได้ และเด็กที่ไม่มีความคงทนของสารสนเทศนี้และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในการเรียนรู้กล่าวคือ ชั้นเรียนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผลิตนักเรียนที่มีฐานความรู้ที่กว้างไกลกว่าเป็นนักเรียนที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ตนมีอยู่แล้วกับโลกรอบ ๆ ตัวได้

พาทเชน (Patchen. 2003) ได้วิจัยการรับรู้ของวัยรุ่นชาวอเมริกาใต้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการรับรู้การมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์ของการรับรู้กับการปฏิบัติกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขนาดใหญ่ในเมืองชั้นในทางตะวันตกสหรัฐที่หนาแน่นด้วยประชากรเชื้อสายชาวอเมริกาใต้ที่มีรายได้ต่ำและเป็นคนรุ่นแรก การวิจัยในชั้นเรียนใช้เวลาว่าง 2 ปี ในชุดทักษะชีวิตสำหรับชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 การเก็บข้อมูลใช้การสังเกตการณ์เรียนและการสัมภาษณ์ของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีผลแตกต่างในกลุ่มที่มองเห็นได้มากที่สุด พบได้จากคำตอบของเด็กหญิงและเด็กชายทรูแมนการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น เมื่อนักเรียนมีความสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นของตนในเรื่องเกี่ยวกับพลวัตของห้องเรียนกลยุทธ์การมีส่วนร่วมและความแตกต่างทางเพศ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้อภิปรายในเรื่อง การมีส่วนร่วมในเรื่องครูเพื่อนร่วมชั้นเรียน ความเข้าใจวิชาเรียน และภาษาหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งความสัมพันธ์กับคนหรือเนื้อหาวิชาจะเป็นตัวกำหนดโครงสร้างหรือแนวทางนักเรียนมองและพิจารณาเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังพบว่าความเข้าใจด้านเพศที่นักเรียนมีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมยังซับซ้อนตามความต้องการความสัมพันธ์ของทั้งสองเพศ

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้มากขึ้น และนักเรียนยังสามารถเชื่อมโยงความรู้ของนักเรียนเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ครูยังมีความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องได้อีกด้วย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทและหน้าที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการส่งเสริมให้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาผู้เรียนในหลายด้าน ทั้งด้านคุณลักษณะทางความรู้ ความคิด การปฏิบัติ และทางด้านอารมณ์ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร

ประชากรได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3,178 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 216 คน และครูจำนวน 2,962 คน จากจำนวนโรงเรียน 216 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน และครู จำนวน 341 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน โดยมีรายละเอียดในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 2.1 จำแนกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ออกเป็นกลุ่มย่อยกระจายไปตามอำเภอต่าง ๆ จำนวน 8 อำเภอ
- 2.2 จำแนกโรงเรียนในแต่ละอำเภอออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stata)

2.3 จำแนกผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ

2.4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน และครู จำนวน 341 คน

2.5 ทำการสุ่มโรงเรียน ตามขนาดโรงเรียน มาจำนวน 140 โรงเรียน กรณีโรงเรียนขนาดใหญ่จะใช้ประชากร ซึ่งมีจำนวน 13 โรง ส่วนขนาดกลางและขนาดเล็ก จะทำการสุ่มให้กระจายตามสัดส่วนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก จะได้โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 76 โรงเรียน และขนาดเล็ก จำนวน 51 โรงเรียน

2.6 จากโรงเรียนที่สุ่มมาได้ ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน รวม 140 คน ส่วนครูจะทำการสุ่มให้กระจายตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	82	553	48	62	110
ขนาดกลาง	121	1,929	79	225	304
ขนาดใหญ่	13	480	13	54	67
	216	2,962	140	341	481

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของ บุคลากรทางการศึกษาผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

เกณฑ์	ความหมาย
5	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	มีการปฏิบัติเห็นมาก
3	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	มีการปฏิบัติน้อย
1	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาประกอบด้วย

4.1 นายสหรัฐ ศิริเมฆา วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบาระณะ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4.2 นายจิรัช จรรัมย์ วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดบ้านเข็สะแก วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวิจัยและการวัดผลการประเมินผล

4.3 นางอัมพร ภักดีหาญ วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ้านเข็สะแก วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5. นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of objective : IOC) ถ้ามีค่าคะแนนความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าค่าความสอดคล้อง (IOC) 1.00 ถือว่าใช้ได้ แต่ถ้าผู้เชี่ยวชาญมีคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาไทยบางคำถามจะปรับปรุงตามคำแนะนำให้สมบูรณ์

6. ปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (α) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .779 ถือว่าใช้ได้

9. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผ่านไปยังผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมดให้กับกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยนำส่งด้วยตนเองบางส่วน และอีกบางส่วนส่งทางไปรษณีย์ โดยแนบซองไปรษณีย์พร้อมเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ถ้าได้ไม่ครบจะทวงถามและติดตามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 481 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 481 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 481 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. ให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถามแล้วบันทึกข้อมูล
3. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

2. ศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอเป็นข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) กำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) (Independent sample)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การตรวจสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' method)

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่เป็นการถามปลายเปิด ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติดังนี้

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าอัตราส่วนวิกฤตตามวิธีการของ Independent Sample t-test โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 260) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{n}}}$$

เมื่อ \bar{X}_H แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
 \bar{X}_L แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
 S_H^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
 S_L^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
 n แทน จำนวนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มต่ำ

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 261) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นแอลฟา
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนรายข้อ
	s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 85) ดังนี้

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{X \times 100}{n}$$

เมื่อ	X	แทน	จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 86) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	(\bar{X})	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 86) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. การทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 322) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แจกแจงแบบ t-Distribution
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของกลุ่มที่ 2
	s_1	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	s_2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มที่ 2

2. การทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 266) ดังนี้

$$F = \frac{Ms_b}{Ms_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่มีมาแจกแจงแบบ F
	Ms_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	Ms_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 34) ดังนี้

$$CVd = \sqrt{(K-1)(F^*)(Ms_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	CVd	แทน	ค่าความแตกต่างเป็นรายคู่
	K	แทน	จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
	F*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง(Critical Value)
	Ms_{within}	แทน	Mean Square Within Group
	n_1, n_2	แทน	จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้
วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
 F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่มีต่อการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้ 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงในตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	140	29.1
ครู	341	70.9
รวม	481	100
ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	185	38.5
10 ปี ขึ้นไป	296	61.5
รวม	481	100
ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	110	22.9
โรงเรียนขนาดกลาง	304	63.2
โรงเรียนขนาดใหญ่	67	13.9
รวม	481	100

จากตาราง 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 481 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 และเป็นครู จำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 70.9 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 10 ปีขึ้นไป จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ที่มีจำนวนมากที่สุด โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 13.9

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ดังตาราง 4.2 – 4.11 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	4.23	0.24	มาก	1
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.17	0.17	มาก	2
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.15	0.28	มาก	3
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.12	0.22	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.17	0.17	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาลด ดังนี้ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.23$) ด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$) และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
ด้านการเตรียมการเรียนการสอน				
1. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อกำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.15	0.35	มาก	8
2. กำหนดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.14	0.34	มาก	10
3. มีการวางแผนในการเตรียมการเรียนการสอน	4.15	0.38	มาก	8
4. มีการวางแผนจัดเตรียมสื่อการสอน	4.14	0.34	มาก	10
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	0.49	มาก	2
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจตามความถนัด	4.15	0.41	มาก	8
7. สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.11	0.38	มาก	11
8. จัดแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียนเพื่อความพร้อมในการเรียนการสอน	4.43	0.50	มาก	1
9. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจและเสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้	4.22	0.59	มาก	7

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
10. ปรับปรุงตำราหรือเอกสารคำสอนให้มีเนื้อหาทันสมัยและสมบูรณ์	4.33	0.49	มาก	5
11. มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและจัดเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและสื่อประกอบการสอน	4.32	0.48	มาก	6
12. ครูมีการศึกษาความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน ในการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.37	0.48	มาก	3
13. ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองในชุมชนทุกฝ่าย	3.90	0.31	มาก	12
14. ส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	4.36	0.48	มาก	4
15. กำหนดแผนการสอน โครงการสอนที่ชัดเจนในการบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	0.51	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.23	0.24	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 8. จัดแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียนเพื่อความพร้อมในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ข้อ 5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 13. ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองในชุมชนทุกฝ่าย ($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	3.94	0.30	มาก	14
17. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ที่ผู้เรียนกล้าแสดงออก	4.24	0.58	มาก	7
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการค้นคว้าด้วยตนเอง	4.31	0.46	มาก	4
19. เน้นการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติจริง	4.50	0.54	มาก	1
20. กิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหา หลายวิชา	3.91	0.52	มาก	15
21. ส่งเสริมการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียน	4.28	0.47	มาก	5
22. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกของโรงเรียน	4.27	0.55	มาก	6
23. จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน	3.97	0.18	มาก	13
24. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิด	4.07	0.26	มาก	11
25. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจ	4.14	0.36	มาก	8
26. ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสาน ความรู้ต่างๆ	3.98	0.28	มาก	12

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
27. ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.27	มาก	10
28. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการเรียนจาก ชุมชน	4.11	0.31	มาก	9
29. ส่งเสริมให้ครูทำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนา กระบวนการเรียน	4.42	0.55	มาก	2
30. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการประยุกต์ใช้ความรู้ให้ผู้เรียน รู้จักแก้ปัญหาเป็น	4.30	0.61	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.17	0.17	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ความคิดเห็นการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 19. เน้นการ
เรียนการสอนโดยการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ข้อ 29. ส่งเสริมให้ครูทำผลการวิจัยใน
ชั้นเรียนมาพัฒนากระบวนการเรียน ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 20. กิจกรรมการ
เรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหาหลายวิชา ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
31. จัดหาสื่อวัสดุและสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน	4.51	0.65	มากที่สุด	1
32. จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย	4.06	0.42	มาก	8
33. ส่งเสริมให้มีการกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ	4.26	0.74	มาก	4
34. ส่งเสริมให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้	3.95	0.44	มาก	12
35. ให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเอง	4.37	0.53	มาก	2
36. ปรับปรุงเนื้อหาตำราเอกสารให้เนื้อหาทันสมัยและสมบูรณ์	4.31	0.60	มาก	3
37. ส่งเสริมให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้เพื่อสามารถนำ ความรู้และทักษะที่เกิดขึ้นนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆได้	4.07	0.41	มาก	7
38. ครุภัณฑ์นวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.59	มากที่สุด	1
39. มีสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.97	0.56	มาก	10
40. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ ฝึกปฏิบัติในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	4.22	0.71	มาก	6
41. จัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้ครบในห้องเรียน	3.96	0.45	มาก	11
42. จัดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีขั้นตอนหรือเป็น ระบบ	4.23	0.59	มาก	6
43. มีการปรับปรุงสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	3.86	0.60	มาก	13

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
44. มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของสื่อเพื่อ การเรียนรู้	4.00	0.68	มาก	9
45. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ มาเสริมความรู้	4.07	0.57	มาก	7
รวมเฉลี่ย	4.15	0.28	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหาร
การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อ 31. จัดหาสื่อวัสดุและสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน
และข้อ 38. ครุภัณฑ์นวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.15$) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ข้อ 35. ให้ผู้เรียน
สร้างสรรค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.37$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 43.
มีการปรับปรุงสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้าน
การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้				
46. ส่งเสริมการกำกับติดตามแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	4.29	0.64	มาก	2
47. ส่งเสริมนโยบายในการกำกับ ติดตาม และนิเทศภายใน	4.26	0.55	มาก	4
48. วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยตามศักยภาพของผู้เรียน	4.27	0.54	มาก	3
49. ส่งเสริมให้มีการจัดเก็บคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน ของผู้เรียน	4.26	0.49	มาก	4
50. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยตนเอง	3.83	0.45	มาก	11
51. จัดทำแฟ้มสะสมผลงานในการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน	4.07	0.52	มาก	7
52. ให้ผู้เรียนเขียนสรุปการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.04	0.41	มาก	9
53. ส่งเสริมให้ครูรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำ ภาคเรียน	4.04	0.52	มาก	9
54. สนับสนุนการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของผู้เรียน	4.06	0.66	มาก	8
55. ครูกับผู้เรียนมีข้อตกลงร่วมกันในการประเมินผล การเรียนรู้	4.31	0.62	มาก	1
56. ครูแจ้งวิธีการวัดผลประเมินแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม	4.01	0.59	มาก	10
57. นำผลการเรียนมาประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอน	4.11	0.60	มาก	6

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ			อันดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
58. จัดทำกำหนดการสอน ภาระงานสอนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกภาคเรียน	4.18	0.58	มาก	5
59. สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการมี ปฏิสัมพันธ์	4.11	0.58	มาก	6
60. มีการรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำภาคเรียน ให้ผู้ปกครองทราบ	4.07	0.28	มาก	7
รวมเฉลี่ย	4.12	0.22	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูรธรรม์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 55. ครูกับผู้เรียนมีข้อตกลงร่วมกันในการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ข้อ ที่ 46. ส่งเสริมการกำกับติดตามแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 50. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.83$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่มีต่อการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนปรากฏผล ดังตาราง 4.7-4.14 ดังนี้

ตาราง 4.7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	4.29	0.25	4.20	0.23	3.550*	.042
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.24	0.14	4.14	0.18	5.994**	.006
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.24	0.22	4.11	0.30	5.155**	.000
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.23	0.19	4.08	0.22	7.364**	.001
เฉลี่ยรวม	4.25	0.14	4.13	0.17	7.025	.060

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการเตรียมการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	4.25	0.24	4.21	0.24	-1.832	.483
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.18	0.16	4.16	0.18	-.932	.533
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.16	0.26	4.15	0.29	-.548	.019*
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.13	0.21	4.12	0.23	-.421	.083
เฉลี่ยรวม	4.18	0.15	4.16	0.18	-1.260	.054

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		t	P
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน	4.30	0.25	4.20	0.24	4.24	.237	6.973**	.001
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.23	0.15	4.14	0.18	4.20	.156	13.365**	.000
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.21	0.21	4.13	0.31	4.16	.271	3.829*	.022
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.19	0.21	4.10	0.22	4.12	.215	6.977**	.001
เฉลี่ยรวม	4.23	0.14	4.14	0.17	4.18	.153	12.819**	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 4.10 - 4.14 ดังนี้

ตาราง 4.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมจำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ข้อความ	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
		4.23	4.14	4.18
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.23	-		
โรงเรียนขนาดกลาง	4.14	0.09**	-	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.18	0.05	0.04	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.10 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการเตรียมการเรียน การสอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ข้อความ	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
		4.30	4.20	4.24
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.30	-		
โรงเรียนขนาดกลาง	4.20	0.10**	-	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.24	0.06	0.04	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.11 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำแนกตามขนาด โรงเรียน ด้านการเตรียมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ข้อความ	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
		4.23	4.14	4.20
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.23	-		
โรงเรียนขนาดกลาง	4.14	0.09**	-	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.20	0.03	0.06*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.12 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำแนกตาม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตาม ขนาดของ โรงเรียน เป็นรายคู่

ข้อความ	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
		4.21	4.13	4.16
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.21	-		
โรงเรียนขนาดกลาง	4.13	0.08*	-	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.16	0.05	0.03	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.13 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูด้านสื่อการเรียน การสอนพบว่า โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14 การเปรียบเทียบการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่

ตำแหน่ง	\bar{X}	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่
		4.19	4.10	4.12
โรงเรียนขนาดเล็ก	4.19	-		
โรงเรียนขนาดกลาง	4.10	0.09*	-	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.12	0.07	0.02	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.14 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

ตาราง 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ด้านการเตรียมการเรียนการสอน		
	1.1 ควรจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัย และทันสมัยเทคโนโลยีในการสอน	38	33.33
	1.2 ควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะครูในเรื่องของเตรียมการสอน	27	23.68
	1.3 ควรจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อประกอบการสอนให้เพียงพอ	22	19.30
	1.4 ควรมีการเตรียมเนื้อหาการสอนทุกครั้ง	15	13.16
	1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจและติดตามการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง	31	10.53
2.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
	2.1 ควรเน้นการเรียนการสอนด้านทักษะและประสบการณ์ให้มากขึ้น	31	20.81
	2.2 ควรจัดอบรมและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	27	25.96
	2.3 ควรจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมด้านการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	25	24.04
	2.4 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	21	20.19
3.	ด้านสื่อการเรียนการสอน		
	3.1 ควรมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนเพื่อให้สามารถพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษา	36	27.07
	3.2 ควรสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อสื่อเพื่อการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาช่วยสอน เช่น อินเทอร์เน็ต	29	21.80
	3.3 ควรจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมในการดำเนินการ	26	19.55
	3.4 จัดห้องสมุดที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของครูและนักเรียน	22	16.54

ตาราง 4.15 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
4.	3.5 ควรมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตัวเอง	20	15.04
	ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้		
	4.1 ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน	34	26.98
	4.2 ควรนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน	27	21.43
	4.3 ควรมีการวัดประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำปัญหาที่พบไปแก้ไข	24	19.05
	4.4 ควรจัดอบรมเรื่องการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	21	16.67
	4.5 ควรมีวัดผลตามสภาพจริง	20	15.87

จากตาราง 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุขมนตรี เขต 3 พบว่า

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยและทันสมัยเทคโนโลยีในการสอน (ร้อยละ 33.33) รองลงมา คือ ควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะครูในเรื่องของเตรียมการสอน (ร้อยละ 23.68) และควรจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อประกอบการสอนให้เพียงพอ (ร้อยละ 19.30) ตามลำดับ

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรเน้นการเรียนการสอนด้านทักษะและประสบการณ์ให้มากขึ้น (ร้อยละ 20.81) รองลงมาคือ ควรจัดอบรมและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ร้อยละ 25.96) และควรจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมด้านการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 24.04) ตามลำดับ

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาสนับสนุนเพื่อให้สามารถพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 27.07) รองลงมาคือ ควรสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อสื่อเพื่อการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาช่วยสอน (ร้อยละ 21.80) และควรจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเหมาะสมในการดำเนินการ (ร้อยละ 19.55) ตามลำดับ

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน

(ร้อยละ 26.96) ควรนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน
(ร้อยละ 21.43) และ ควรมีการวัดประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำปัญหาที่พบไปแก้ไขต่อไป
(ร้อยละ 19.05) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3,178 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 216 คน และครู จำนวน 2,962 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148-149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 140 คน และครู จำนวน 341 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของ บุคลากรทางการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.779

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผ่านไปยังผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม แล้วผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างกลับคืนได้ จำนวน 481 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 การศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอเป็นข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครู ที่มีต่อการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่มีต่อการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การตรวจสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' method)

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่เป็นคำถามปลายเปิด ด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการเตรียมการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตาม เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดย ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านสื่อการเรียน การสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู เกี่ยวกับการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ได้แก่ ควรจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยและทันสมัยในการสอน ควรจัดให้มี การพัฒนาทักษะครูในเรื่องของเตรียมการสอน ควรจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์และสื่อประกอบการสอน ให้เพียงพอ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมด้านการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ควรจัด อบรมและศึกษาดูงาน โรงเรียนที่เป็นต้นแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรเน้นการเรียนการสอนด้านทักษะและประสบการณ์ให้มากขึ้น ควรมีการระดมทรัพยากรจาก ภายนอกมาสนับสนุนเพื่อให้สามารถพัฒนาสื่อเพื่อการศึกษา เช่น อินเทอร์เน็ต ควรสนับสนุน งบประมาณการจัดซื้อสื่อเพื่อการศึกษา และนำเทคโนโลยีมาช่วยสอน ควรจัดสรรงบประมาณ ที่เพียงพอเหมาะสมในการดำเนินการ ควรมีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายครอบคลุม ในทุก ๆ ด้าน ควรนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ ควรมีการ วัดประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำปัญหาที่พบไปแก้ไขต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านต่าง ๆ และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษา การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยภาพรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งคุณภาพของการศึกษา และคุณภาพของนักเรียน ซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา จึงได้เน้นการบริหารงานและการส่งเสริมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านวิชาการ อันเป็นจุดประสงค์สูงสุดด้านภารกิจของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ผู้บริหารได้ใช้ความรู้ความสามารถ และทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน มีการกระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียน เกิดการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่น จากนโยบายและแนวทางการปฏิบัติดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา ผลภักดี (2558 : 124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวม รายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2555 : 89-90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสรพงษ์ จันทร์พรหมณ์ (2550 : 92-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า การส่งเสริมการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต่อการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งจะอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเตรียมการเพื่อจัดการเรียนการสอน นั้นผู้บริหารสถานศึกษาต่างมุ่งเน้นส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาหรือครูผู้สอน มีกระบวนการวางแผนและการจัดทำแผนการปฏิบัติไว้สำหรับการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งกระบวนการเตรียมการวางแผนและการจัดทำแผน ได้มีการวางระบบและขั้นตอนการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนไว้ มีการระดมความคิดเห็นจากทุกฝ่าย มีการมอบหมายภารกิจที่ชัดเจนทำให้สามารถมองภาพในอนาคตได้ค่อนข้างชัดเจน ผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมในด้านการเตรียมการเรียนการสอน ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา ผลภักดี (2558 : 125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการเตรียมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริลักษณ์ ตาคี (2550 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการดำเนินการในด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารได้ส่งเสริมและสนับสนุนการ กำหนดนโยบายและกำหนดแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทั้งครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และทักษะในการสอนและการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่ผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมส่วนร่วมในการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้คิดปฏิบัติ และเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง คิดเป็น ทำเป็น และใฝ่การเรียนรู้ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินด้านการเรียน การสอนอย่างสม่ำเสมอ เป็นอย่างดี ผู้ตอบแบบสอบถาม จึงมีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมใน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ขวลิขิต เจนเจริญ (2553 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน โรงเรียนอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว สายยศ (2552 : 274) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสนับสนุนการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการต่อบทบาทของ ผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญทั้งความรู้กระบวนการเรียนรู้ การบูรณาการและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และสื่อ ต่าง ๆ จึงมีการส่งเสริมในการจัดทำ จัดหาและพัฒนาสื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน อย่างทันสมัย มีการสนับสนุน จัดหาสื่อการเรียนการสอน เป็นหนังสือในห้องสมุด และได้นำสื่อ ด้านเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้ตอบ แบบ สอบถาม จึงมีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมในด้านการใช้สื่อ การเรียนการสอน ว่ามีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา ผลภักดี (2558 : 126) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความ คิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการ สอน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรลักษณ์ วิบูลย์ชนมาศ (2555 : 60) ได้ทำ

การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา โดยมี การสนับสนุนการจ้ดอบรม นิเทศให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล และยังมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลและการนำไปใช้ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน การแนะแนวเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และนำผลการปฏิบัติมาสรุป วิเคราะห์ และประเมินผลร่วมกัน แล้วนำผลการวัดและประเมินผลไปทำการสรุป วิเคราะห์ เป็นประจำทุกภาคเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม จึงมีความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา ผลภักดี (2558 : 126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสว สายยศ (2552 : 274) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฏิบัติการสอนและครูวิชาการต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหาร การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูแม้จะมีหน้าที่และขอบข่ายงานที่รับผิดชอบต่างกัน แต่ในด้านการจัดการเรียนการสอนถือว่า มีภาระหน้าที่ร่วมกันในการ สนับสนุน ส่งเสริมและช่วยเหลือกันเพื่อขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียน ทั้งต้องดำเนินงานให้เป็นไปตาม นโยบาย กรอบและแนวทางที่กำหนด ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีความเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา ผลภักดี (2558 : 127) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีบทบาทและหน้าที่ต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษา จะมีหน้าที่ในการควบคุมดูแล สนับสนุนส่งเสริมและแนะนำการปฏิบัติ และการนิเทศ ติดตามประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่ปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน และปฏิบัติตามคำสั่งการ หรือคำแนะนำ ของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย ขอบเขต หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนกำหนด ผู้ตอบแบบสอบถาม จึงมีความเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนา มาศ (2555 : 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน

2.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ต้องร่วมกันขับเคลื่อน กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นภารกิจใหม่ที่สำคัญตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ร่วมกันในการทำงาน เตรียมการ ร่วมวางแผน ร่วมศึกษาเรียนรู้ และ

ช่วยเหลือกันในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ประสบผล สำเร็จเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีความเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เซวง เพชรรภา (2553 : 102-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก จะมีประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน การคัดเลือกสื่อการสอนและมีหรือได้จัดทำสื่อการสอน ใ้ไว้มาก ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ส่วนมากแล้วจะใช้เพียงหนังสือหรือตำรา เรียน เป็นสื่อในการสอน จึงมีความเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของสมักร สาริก (2551 : 83-89) ทำการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมเพื่อการ เรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา แตกต่างกัน

2.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับ การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพและบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน แม้จะมี บริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเหมือนกัน แต่ด้าน บุคลากร งบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ ของแต่ละโรงเรียน มีไม่เหมือนกันโดยเฉพาะใน โรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน จึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิกักดิ์ สำนักบ้านโลก (2553 : 151-152) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพ รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ นัทรสุภาวงศ์ (2550 : 199-121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยภาพรวมแตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะข้อมูลเพิ่มเติมมากที่สุด จำแนกรายด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มากที่สุด คือ ควรจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัย และทันเทคโนโลยีในการสอน ควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะครูในเรื่องของเตรียมการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนส่วนมาก อยู่พื้นที่ชนบท สื่อและวัสดุการเรียนการสอนที่มีอยู่ยังคงเป็นสื่อและวัสดุแบบเดิม ๆ ยังขาดสื่อ และวัสดุเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือ นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน เทคนิคและวิธีการสอนของครูยังไม่หลากหลาย ทั้งนี้ เนื่องจากในระบบการเรียนการสอนแบบเดิมไม่มีนวัตกรรม กิจกรรมหรือ สิ่งของใหม่ ๆ ที่จะกระตุ้นเร้าใจ ครูผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม นักเรียนจึงขาดความสนใจ นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่กระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียน

3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ทั้งนี้ เนื่องจาก โรงเรียนยังขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่ทันสมัยทันเทคโนโลยี มาใช้ในการเรียนการสอน เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งยังมี ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนการสอน

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ การวัดผลและประเมินผลยังไม่ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ขาดความรู้ความเข้าใจการวัดผลและประเมินและวิธีการประเมินที่หลากหลาย ทั้งนี้ เนื่องจาก ที่ผ่านมามีโรงเรียนยังมีการวัดผลและประเมินผลจากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบเป็นหลักและ มีการประเมินเฉพาะในช่วงกลางภาคและปลายภาคเรียนเท่านั้น ควรมีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ มาประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษา การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 13. ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองในชุมชนทุกฝ่าย และข้อ 7. สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงควรส่งเสริมให้มีการประสาน ขอบความร่วมมือกับผู้ปกครองหรือชุมชนในการระดมสมองร่วมกันเพื่อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 20. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยการบูรณาการเนื้อหาหลายวิชา และข้อ 16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน ได้พัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน และการเทคนิค และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการสอน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมาปรับปรุง ปรับใช้ในการเรียนการสอน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน ที่เข้าใจปัจจัยและเงื่อนไขการเรียนรู้มีส่วนร่วมของนักเรียน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 43. มีการปรับปรุงสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อ 34. ส่งเสริมให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้ จึงควร สนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ จากการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 50. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และข้อ 56. ครูแจ้งวิธีการวัดผลประเมินแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม จึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองควบคู่ไปกับการประเมินของครูผู้สอน จัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้ครอบคลุมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และให้มีการประเมินทั้งภายนอก ภายใน โดยให้บุคคลภายนอก เช่น หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ผู้ปกครอง หรือประชาชนทั่วไป ร่วมประเมินผลการเรียนการสอนในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย อื่น ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- _____. (2548ก). การจัดการเรียนรู้ของครูนักปฏิรูป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2548ข). รายงานการปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.
- โกวิท ประมวลพถกษ. (2543). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ศูนย์พัฒนาวิชาชีพครู โรงเรียนกาวีละวิทยาลัย เชียงใหม่.
- จุฬารัตน์ นิตินการณ์สกุล. (2546). ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : นีคพอยท์.
- เจมวิทย์ เครือคำ. (2547). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา):. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- เจริญ หมอสง. การนิเทศการศึกษา. (2542). กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชนาธิป พรกุล. (2543). แคนท์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดณ์ นิจนตร. (2542). การวางแผนการศึกษา Education Planning. ภูเก็ต : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2544). ทฤษฎีการบริหาร. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชัยวัฒน์ สุพิรัตน์. (2558). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เคนเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชวลิต เจนเจริญ. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนอำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เชวง เพชรภา. (2553). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ณิชภัค ปานปลับ. (2546). ศึกษาภาวะผู้นำทางการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนก่อนระดับประถมศึกษาและระดับประถมศึกษาในจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ดวงพร ศรีจันทร์วงศ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาและสภาวะแวดล้อมของวิทยาลัย กับภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิล มาตรเยี่ยม. (2544). การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- ทีศนา เขมมณี. (2542). “การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง,” วารสารวิชาการ. 2(5) :2-4 ; พฤษภาคม 2542.
- _____. (2545). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : คำนสุทธาการพิมพ์.

- ธนภัทร จงหม่อง. (2549). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2541). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีรเดช สุขโข. (2543). “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา” วารสารวิชาการ. 20(6) : 33-34 ; สิงหาคม-กันยายน 2543.
- นัฐฎ์ พงษ์เกษ. (2548). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).: อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นันทวรรณ ไชยเจริญ. (2549). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ลำปาง : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2542). ภาวะผู้นำทางการศึกษา. จันทบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.
- นวลจิตต์ เชาวเกียรติพิงศ์. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เอสพรีนติ้งไทยแฟคตอรี.
- ประจักษ์ วงกลมจิตร. (2548). การพัฒนาครูกับการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) อุตรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ประชัน เขียววัน. (2545). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่วาง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประพนธ์ ผาสุขยี่ด. (2539). บริหารงานอย่างไรในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ .

- ประภัสร์ แสงดา. (2532). **ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดและนิติกรเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของนิติกร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ประวิทย์ พูลสวัสดิ์. (2548). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. สระแก้ว : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- ประเวศ วะสี. (2542). **กระบวนการทางปัญญา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.**
- _____. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- ประสิทธิ์ ทองอุ่น. (2542). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ : ธีรคเวฟ เอ็ดดูเคชั่น.**
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.**
- _____. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**
- ปราชญา กล้าผจญ. (2553). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.**
- ปัญญา แก้วกียร และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2545). **การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.**
- พะยอม หมั่นจิตร. (2547). **การพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนบ้านหิน (วุฒิวิทยาการ) จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- พัฒน์จิ โกลัญนาท. (2542). **“การสร้างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารยุคใหม่,” เพิ่มผลผลิต. 39(1) : 23-26.**
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). **หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.**
- พิเชษฐ์ บานญาติ. (2552). **PLOC : หน้าที่หลักทางการบริหาร. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2558, จาก <http://gotoknow.org/blog/practicallykm/6505>.**
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). **การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2553). **คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. งานวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2552). **การบริหารสถานศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2558, จาก <http://courseware.rmutl.ac.th/index.php?mod=Courses&op>.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). **ทฤษฎีและการปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มาลี ประเสริฐเมธ. (2552). **การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอขาง จังหวัดพะเยา**. การศึกษาอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มนสิข สิริสมบุญ. (2552). **การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- ลัดดา ภูเกียรติ และคณะ. (2549). **กลยุทธ์การสอนของครูมืออาชีพ**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณพร สุขอนันต์. (2541). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. ปรินญาพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วราคม ที่สุกะ. (2527). **สังคมวิทยาสำหรับผู้เริ่มเรียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเฟิล.
- _____. (2542). "การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง," *วารสารวิชาการ*. 2(5) : 3-30.
- _____. (2543). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

- วันเพ็ญ จันท์เจริญ. (2542). การเรียนการสอนปัจจุบัน. สกนนคร : ฝ่ายโครงการเอกสารและ
ตำรา สถาบันราชภัฏสกนนคร.
- วัลลภ กันทรัพย์. “ผู้บริหารกับการวิจัยในสถานศึกษา” วารสารวิชาการ. 54-57
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุดสูตรสำเร็จหรือกระบวนการ. นนทบุรี
: เอสอาร์ พรินติ้ง,
- วินัฐ สุนสันเขต. (2550). การศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ศึกษาเฉพาะ
กรณีโรงเรียนในตำบลทุ่งศรีเมือง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. สารนิพนธ์
ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์) : บัณฑิตวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วินิจ เกตุขำ. (2546). ประมวลบทความทางการศึกษา การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2540). การประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). การบริหาร : หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ทิพย์วิสุทธิ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2545). ผู้บริหารยุคใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา
และโรงเรียนมัธยมศึกษา : ผลการวิจัยเพื่อการวิพากษ์. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- วีรวิธ มาณะศิริานนท์. (2541). การพัฒนาวิสัยทัศน์ผู้นำ. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- สงบ ประเสริฐพันธุ์. (2543). ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- สงบ ลักษณะ. (2547). ก้าวไกลของการประกันคุณภาพการศึกษา. ม.ป.พ.
- สนอง อินละคร. (2544). เทคนิควิธีการและนวัตกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : อุบลกิจออฟเซทการพิมพ์.
- สมัคร สาริก. (2551). การศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).:
อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมอง ชัยทอง. (2550). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาภาษาไทย
ช่วงชั้นที่ 2 กรณีศึกษา : โรงเรียนท่าแม่กออนุสรณ์ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรดิตต์ เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.

- สยมพร สมิตินันท์. (2545). บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงราย. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2555). ประมวลสาระชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไสว สายยศ. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).: สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สยมพร สมิตินันท์. (2545). บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริลักษณ์ ดาดี. (2550). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) เพชรบูรณ์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สุคนธ์ สิ้นขวานนท์ และคณะ. (2545). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุพล วังสินธุ์. “การบริหารโรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 5(6) : 29-30 ; มิถุนายน 2545.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2543). แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้แก้ไขความทุกข์ยากของแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุเมธ แสงนิมมวล. (2540). ทำอย่างไรจึงจะเป็นนักบริหารชั้นยอด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บั๊คแบงก์.
- สุวิทย์ แบ่งทิศ. (2545). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามทรรศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2543). เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.

- เสนาะ ดิยาวี. (2542). การสื่อสารในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
- สรพงษ์ จันทรพรหมณ์. (2550). การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง
เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2526). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพิศ โห้งาม. (2553). การบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- สมยศ นาวิการ. (2544). การติดต่อสื่อสารขององค์กร. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ พักวัน. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ สินธุระเวช. “กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน,” *ข้าราชการครู*.
2 (ธันวาคม 2541-มกราคม 2542) : 54.
- สมหวัง พันธลี. “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : หัวใจของการปฏิรูป
หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน,” *วารสารวิทยาจารย์*. 97(6-8) : 77-81 ;
มิถุนายน-สิงหาคม 2541.
- สมหวัง พิธิยานุรัตน์ และคณะ. (2543). รายงานการวิจัยเอกสาร เรื่องใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. (2558). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2558. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษานิตบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2533). การนิเทศการศึกษา เอกสารหน่วยศึกษา
นิเทศที่ 13/2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

- สำนักงานรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอก. (2544). **กรอบการประเมินคุณภาพภายนอก. ม.ป.ท.**
- สำลี รักสุทธี และคณะ. (2543). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ.** กรุงเทพฯ : เอ็น.ที.พี. เพรส.
- อรุณ รักธรรม. (2536). **ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 4. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**
- อภิศักดิ์ สำนักบ้านโลก. (2553). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหา**
มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครพนม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (2543). “การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา,” **วารสารวิชาการ.**
3(42) : 9-10.
- อาทิตย์ แยมกลิ่น. (2553). **สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบ้านหนองโดนปราสาทวิทย์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโดนปราสาทวิทย์ อำเภอ**
ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหาร
การศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุดม ธารณะ. (2553). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้น**
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร : สถาบันราชภัฏราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- อุไรลักษณ์ วิบุลย์ธนาศ. (2555). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัด**
การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหาร
การศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์. (2550). **บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้น**
ผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. (2542). **การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน**
เป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.

- อรอุมา ผลักดี. (2558). การส่งเสริมจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(สาขาการบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อำนาจ ทองโปร่ง. (2553). การบริหารทรัพยากรและการจัดการทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- Jackson, P. W. (1998, April). "Child-Centered Education for Pacific-Rin Culture," **Early-Child-
Development-and-Care**. (CD-ROM). Available : ERIC (1992-2000)
- Kopacsi, R. & Hochwald, Eve. (1998). **Restructuring Kindergarten in an Urban School
District: The Case of Newark, New Jersey.**
- Patchen, T. R. (2003). "Beyond Opposition : An Ethnographic study of Adolescent Latina
Student's Perceptions of Classroom Perception," **Dissertation Abstracts
International**. 63(10) : 5465-A; April.
- Rodd, J. (1999, November). "An Investigation of the Philosophical Bases of Child Care Staff,
Early Childhood Teacher, and Southwest of England." **Early- Child-Development-and-
Care**. 58 : 21 - 29.
- Watamura, K. P. (2001, May). "Child-centered Learning Versus Direct Instruction in
Mathematics in the Elementary Classroom." **Master Abstracts International**.
39(5) :62.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวกภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๓/ว๑๑๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายจรรย์ศ จรรย์รัมย์

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย คีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๑๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕9

เรื่อง ขออนุญาตกระหัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอัมพร ภักดีหาญ

ด้วย นางอัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ตีลัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ 7401-2

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๓/๑๑๓๗๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสหรัฐ ศิริเมฆา

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ตีลัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านเข็ยสะแก

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย คีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๓ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเสม็ดโคกศาล -

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ คร.สิทธิชัย ตีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตขอยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาสวัสดิ์วิทยา

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ตีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการขอยืมใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๓/๑๑๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฝาง

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ตีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหา ประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๓ ๑๒๒๓ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๓ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๒๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๑๗๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหัววัว (ราษฎร์อุทิศ)

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย คีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓

ด้วย นางธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี อาจารย์ ดร.สิทธิชัย ตีลัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เรื่องการบริหาร
การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติในการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมการเรียนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ปัญหาและเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามทุกฉบับ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ดังนั้น จึงขอ
ความกรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพราะคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการ
บริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาใช้เวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ธัญลักษณ์ ประทุมสินธุ์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

1. สถานภาพตำแหน่ง

1.1 () ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 () ครู

2. ประสบการณ์ในการสอน

2.1 () น้อยกว่า 10 ปี

2.2 () 10 ปี ขึ้นไป

3. ขนาดของโรงเรียน

3.1 () ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1 –120 คน)

3.2 () ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121 – 300 คน)

3.3 () ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติในการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องบอกระดับการปฏิบัติในการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ให้ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมที่ตนสนใจอย่างเสรี			✓		

จากตัวอย่าง ในข้อ 1. ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่องหมายเลข 3 แสดงว่าผู้ตอบมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมที่ตนสนใจอย่างเสรี อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการเตรียมการเรียนการสอน					
1	ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อกำหนดนโยบาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
2	กำหนดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3	มีการวางแผนในการเตรียมการเรียนการสอน					
4	มีการวางแผนจัดเตรียมสื่อการสอน					
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการเขียน แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6	ส่งเสริมผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจตาม ความถนัด					
7	สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
8	จัดแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียนเพื่อความพร้อมใน การเรียนการสอน					
9	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและ เสริมแรงให้เกิดการเรียนรู้					
10	ปรับปรุงตำราหรือเอกสารคำสอนให้มีเนื้อหาทันสมัย และสมบูรณ์					
11	มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและจัดเตรียม การสอนทั้งเนื้อหาและสื่อประกอบการสอน					
12	ครูมีการศึกษาความสนใจ ความถนัด และความสามารถ ของผู้เรียน ในการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน					
13	ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองใน ชุมชนทุกฝ่าย					

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง					
15	กำหนดแผนการสอนโครงการสอนที่ชัดเจนใน การบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
16	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน					
17	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก					
18	ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการค้นคว้าด้วยตนเอง					
19	ส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติจริง					
20	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบูรณาการ เนื้อหาหลายวิชา					
21	ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยการ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียน					
22	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกของโรงเรียน					
23	จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน					
24	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิด					
25	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจ					
26	ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนโดย ผสมผสานความรู้ต่างๆ					
27	ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการเรียนจาก ชุมชน					
29	ส่งเสริมให้ครูทำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนา กระบวนการเรียน					
30	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการประยุกต์ใช้ความรู้ให้ ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาเป็น ด้านสื่อการเรียนการสอน					
31	จัดหาสื่อวัสดุและสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียน การสอน					
32	จัดแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนที่หลากหลาย					
33	ส่งเสริมให้มีการกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนการ สอนอย่างสม่ำเสมอ					
34	ส่งเสริมใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้					
35	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้และวิธีการ ปฏิบัติด้วยตนเอง					
36	ปรับปรุงเนื้อหาตำราเอกสารให้เนื้อหาทันสมัยและ สมบูรณ์					
37	ส่งเสริมให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้เพื่อ สามารถนำความรู้และทักษะที่เกิดขึ้นนำไปใช้ แก้ปัญหาต่างๆได้					
38	ครูนำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ					
39	มีสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
40	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ ฝึกปฏิบัติใน ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ					
41	จัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้ครบในห้องเรียน					
42	จัดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีขั้นตอน หรือเป็นระบบ					
43	มีการปรับปรุงสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้					
44	มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของสื่อเพื่อให้ การเรียนรู้					
45	ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ มาเสริมความรู้					
	ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้					
46	ส่งเสริมการกำกับติดตามแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ					
47	ส่งเสริมนโยบายในการกำกับ ติดตาม และนิเทศ ภายใน					
48	วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยตามศักยภาพของผู้เรียน					
49	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ เรียนรู้ด้วยตนเอง					
50	มีการจัดเก็บคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน					
51	จัดทำแฟ้มสะสมผลงานในการวัดผลประเมินผลการ เรียนการสอน					
52	ให้ผู้เรียนเขียนสรุปการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย					

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
53	ส่งเสริมให้ครูรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำ ภาคเรียน					
54	สนับสนุนการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของ ผู้เรียน					
55	ครูกับผู้เรียนมีข้อตกลงร่วมกันในการประเมินผล การเรียนรู้					
56	ครูแจ้งวิธีการวัดผลประเมินแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียน มีส่วนร่วม					
57	นำผลการเรียนมาประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอน					
58	จัดทำกำหนดการสอน ภาระงานสอนที่เน้นให้ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุก ภาคเรียน					
59	สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมและ การมีปฏิสัมพันธ์					
60	มีการรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำภาคเรียน ให้ผู้ปกครองทราบ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1. ด้านการเตรียมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถามการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	253.50	69.638	.265	.795
a2	253.50	69.638	.265	.795
a3	253.50	69.638	.265	.795
a4	253.47	71.775	.008	.802
a5	253.53	66.120	.719	.783
a6	253.50	69.638	.265	.795
a7	253.50	71.293	.066	.800
a8	253.47	67.154	.567	.787
a9	253.53	71.430	.038	.801
a10	253.57	67.495	.554	.788
a11	253.50	66.052	.715	.783
a12	253.43	67.357	.538	.788
a13	253.90	72.093	-.015	.800
a14	253.57	67.495	.554	.788
a15	253.47	66.533	.645	.785
b1	253.70	71.734	.028	.800
b2	253.53	66.120	.719	.783
b3	253.47	68.464	.405	.791
b4	253.23	67.633	.536	.788
b5	253.73	71.789	.025	.800
b6	253.67	72.644	-.100	.803

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b7	253.57	68.116	.473	.790
b8	253.90	70.300	.392	.794
b9	253.63	72.930	-.135	.804
b10	253.57	70.116	.218	.796
b11	253.67	72.575	-.091	.803
b12	253.70	72.424	-.072	.802
b13	253.77	70.254	.297	.795
b14	253.40	70.869	.113	.799
b15	253.57	72.323	-.056	.803
c1	253.30	69.734	.254	.795
c2	253.67	72.989	-.147	.804
c3	253.40	70.731	.129	.799
c4	253.90	71.472	.054	.800
c5	253.50	65.845	.649	.783
c6	253.43	69.289	.302	.794
c7	253.67	68.230	.433	.790
c8	253.43	71.220	.057	.801
c9	253.70	72.424	-.069	.803
c10	253.43	71.357	.042	.801
c11	253.73	72.064	-.032	.804
c12	253.53	66.120	.719	.783
c13	253.80	69.752	.223	.796
c14	253.90	71.955	-.021	.803
c15	253.77	65.633	.754	.782

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
d1	253.50	74.879	-.295	.812
d2	253.53	67.775	.505	.789
d3	253.57	67.564	.471	.789
d4	253.57	67.495	.554	.788
d5	253.77	69.082	.204	.797
d6	253.83	70.351	.168	.798
d7	253.77	70.599	.145	.798
d8	253.67	70.368	.147	.798
d9	253.70	71.390	.032	.802
d10	253.50	74.121	-.226	.810
d11	253.73	68.478	.333	.793
d12	253.60	69.145	.262	.795
d13	253.67	73.747	-.203	.808
d14	253.70	69.941	.154	.799
d15	253.80	71.476	.102	.798

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = .779

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

สรุปผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ นิยามศัพท์เฉพาะ
ของแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
1.	ด้านการเตรียมการเรียนการสอน ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อกำหนดนโยบายในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
2.	กำหนดแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	3	1
3.	มีการวางแผนในการเตรียมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
4.	มีการวางแผนจัดเตรียมสื่อการสอน	1	1	1	3	1
5.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1	1	1	3	1
6.	ส่งเสริมผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจตามความถนัด	1	1	1	3	1
7.	สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	1	1	1	3	1
8.	จัดแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียนเพื่อความพร้อมใน การเรียนการสอน	1	1	1	3	1
9.	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ เกิดการเรียนรู้	1	1	1	3	1
10.	ปรับปรุงตำราหรือเอกสารคำสอนให้มีเนื้อหาทันสมัยและ สมบูรณ์	1	1	1	3	1
11	มีการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและจัดเตรียม การสอนทั้งเนื้อหาและสื่อประกอบการสอน	1	1	1	3	1

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
12	ครูมีการศึกษาความสนใจ ความถนัด และความสามารถของ ผู้เรียน ในการออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	1	1	1	3	1
13	ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมมือกับผู้ปกครองในชุมชนทุก ฝ่าย	1	1	1	3	1
14	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง	1	1	1	3	1
15	กำหนดแผนการสอน โครงการสอนที่ชัดเจนใน การบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	1	1	1	3	1
16	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
17	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ที่ผู้เรียนกล้าแสดงออก	1	1	1	3	1
18	ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการค้นคว้าด้วยตนเอง	1	1	1	3	1
19	ส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการปฏิบัติจริง	1	1	1	3	1
20	จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการบูรณาการเนื้อหาหลายวิชา	1	1	1	3	1
21	ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างผู้เรียน	1	1	1	3	1
22	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกของ โรงเรียน	1	1	1	3	1
23	จัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	3	1
24	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด	1	1	1	3	1
25	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ	1	1	1	3	1
26	ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานความรู้ต่างๆ	1	1	1	3	1
27	ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1
28	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการเรียนจากชุมชน	1	1	1	3	1

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
29	ส่งเสริมให้ครูทำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนากระบวนการเรียน	1	1	1	3	1
30	ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการประยุกต์ใช้ความรู้ให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาเป็น	1	1	1	3	1
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
31	จัดหาสื่อวัสดุและสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
32	จัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย	1	1	1	3	1
33	ส่งเสริมให้มีการกระตุ้นการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ	1	1	1	3	1
34	ส่งเสริมใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้					
35	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติด้วยตนเอง	1	1	1	3	1
36	ปรับปรุงเนื้อหาตำราเอกสารให้เนื้อหาทันสมัยและสมบูรณ์	1	1	1	3	1
37	ส่งเสริมให้ผู้เรียนพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้เพื่อสามารถนำ ความรู้และทักษะที่เกิดขึ้นนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้	1	1	1	3	1
38	ครุภัณฑ์มาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1
39	มีสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1
40	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ ฝึกปฏิบัติในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	1	1	1	3	1
41	จัดหาอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้ครบในห้องเรียน	1	1	1	3	1
42	จัดเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีขั้นตอนหรือเป็นระบบ	1	1	1	3	1
43	มีการปรับปรุงสื่อให้ครอบคลุมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	3	1
44	มีการแก้ไขข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของสื่อเพื่อให้การเรียนรู้	1	1	1	3	1
45	ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาเสริม ความรู้	1	1	1	3	1
46	ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมการกำกับติดตามแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1
47	ส่งเสริมนโยบายในการกำกับ ติดตาม และนิเทศภายใน	1	1	1	3	1

ข้อ ที่	การบริหารการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ/คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
48	วัดและประเมินผลผู้เรียน โดยตามศักยภาพของผู้เรียน	1	1	1	3	1
49	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	1	1	1	3	1
50	มีการจัดเก็บคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน	1	1	1	3	1
51	จัดทำแฟ้มสะสมผลงานในการวัดผลประเมินผลการเรียนการ สอน	1	1	1	3	1
52	ให้ผู้เรียนเขียนสรุปการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1	1	1	3	1
53	ส่งเสริมให้ครูรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำภาคเรียน	1	1	1	3	1
54	สนับสนุนการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของผู้เรียน	1	1	1	3	1
55	ครูกับผู้เรียนมีข้อตกลงร่วมกันในการประเมินผลการเรียนรู้					
56	ครูแจ้งวิธีการวัดผลประเมินแก่ผู้เรียนและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	1	1	1	3	1
57	นำผลการเรียนมาประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน	1	1	1	3	1
58	จัดทำกำหนดการสอน ภาระงานสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มี ส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมทุกภาคเรียน	1	1	1	3	1
59	สังเกตความร่วมมือในการทำกิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์	1	1	1	3	1
60	มีการรายงานสรุปการปฏิบัติงานประจำภาคเรียนให้ผู้ปกครอง ทราบ	1	1	1	3	1

ค่า IOC มีค่ามากกว่า 0.5 ทุกข้อ ถือว่าข้อคำถามมีค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางรัชฎลักษณ์ ประทุมสินธุ์
วัน เดือน ปี เกิด	4 สิงหาคม 2527
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	91 หมู่ 3 บ้านเข้ยสะแก ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	พนักงานราชการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านบาระณะ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2540 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดบ้านเข้ยสะแก ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2543 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2546 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชา นาฏศิลป์และการละคร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับ ป.บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2561 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์